

Barn- och ungdomsnämnden

Budgetförutsättningar 2018

Rapport : Dnr Bun 2017/193
Maj 2017

Innehåll

1.	SAMMANFATTNING	4
2.	ANSVAR SOMRÅDE	4
3.	MÅL OCH KVALITETS NYCKELTAL, RISKER	5
3.1.	Förändringar i mål och kvalitetsnyckeltal	5
3.2.	Framtida tillväxt	5
3.3.	Kvalitativ välfärd	7
3.4.	Miljö och klimat	9
3.5.	Demokrati, öppenhet och trygghet	11
3.6.	Risicanalys	15
4.	HANDLINGSPLANER TILL MILJÖMÅLEN	16
5.	ÅTAGANDEN	16
5.1.	Förändringar i åtagandena	16
5.2.	Förskola och pedagogisk omsorg	17
5.3.	Fritidshem och fritidsklubb	18
5.4.	Utbildning	19
6.	EKONOMI	19
6.1.	Bokslut 2016	19
6.2.	Ekonomiskt läge 2017	19
6.3.	Budgetramar 2018	20
6.3.1.	Nämndtotal	20
6.3.2.	Statsbidrag och riktade kommunala bidrag	21
6.4.	Föreslagna förändringar	22
6.5.	Åtgärder och beräknade effekter av kostnadsminskning och/eller avgiftshöjning	Fel! Bokmärket är inte definierat.
6.6.	Förändringar av driftbudgetramar med anledning av förändrade volymer	26
6.6.1.	Volymförändringar	26
6.6.2.	Expansionskostnader	26
6.6.2.1	Lokalkostnader	27
6.6.2.2	Uppstartskostnader	27
6.6.2.3	Effektiv lokalplanering	28
6.6.3.	Nyanlända	28
6.7.	Utökad ram för 2018	29
6.8.	Nyckeltal	29
7.	INVESTERINGAR	30
8.	PLAN FÖR UPPFÖLJNING OCH UTVÄRDERING AV EFFEKTMÅL, ÅTAGANDEN OCH NYCKELTAL	30
9.	FRAMÅTBlick	31
10.	KÄNSLIGHETSANALYS	32
11.	AKTUELLA STYRDOKUMENT	32
11.1.	Styrdokument fastställda av Kommunfullmäktige	32

11.2. Styrdokument fastställda av barn- och ungdomsnämnden.....	33
12. TAXOR OCH AVGIFTER.....	33
13. VOLYMER OCH PENG FÖR FÖRSKOLA, FRITIDSHEM OCH GRUNDSKOLA	33
13.1. Volymer.....	33
13.2. Peng	34
13.2.1. Lokalpeng.....	34
BILAGOR	36
Bilaga 1: Internkontrollplan 2018	36
Bilaga 2: Generella statsbidrag för 2018.....	40
Bilaga 3: Fleråriga investeringsprojekt	41
Bilaga 4: Årligt återkommande eller enstaka investeringsprojekt	42
Bilaga 5. Plan för uppföljning och utvärdering 2018.....	43

1. SAMMANFATTNING

Barn- och ungdomsnämnden konstaterade i Verksamhetsberättelse och årsbokslut 2016 (Dnr Bun 2017/88) att skolans måluppfyllelse och resultat behöver förbättras. Barn- och ungdomsförvaltningen har analyserat hur förvaltningen ska arbeta för att nå en bättre måluppfyllelse. Barn- och ungdomsnämnden föreslår att barn- och ungdomsförvaltningen får i uppdrag att utifrån analysen tillsammans med skolledarna ta fram en plan för ett kraftfullt långsiktigt utvecklingsarbete med syfte att på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet utveckla förskola och skola så att alla barn och elever får de bästa förutsättningar för sin framtid.

Inom barn- och ungdomsnämndens verksamhet finns ett antal, sedan tidigare beslutade uppdrag. Medel behöver avsättas för genomförandet av dessa. Dessutom ser barn- och ungdomsnämnden behov av nya ytterligare uppdrag för att stärka verksamheten inom ett antal områden.

Inom nämndens område har det pågått och pågår ett ständigt effektiviseringsarbete. Dels handlar det om god ekonomisk hushållning och dels om att inom budgetramen uppnå en bättre kvalitet, till exempel att förbättra undervisningen. För att säkerställa en effektiv verksamhet kommer barn- och ungdomsförvaltningen att göra en genomlysning av ekonomin och arbetsprocesser. Syftet är att hitta effektiviseringar samtidigt som kvaliteten stärks.

Järfälla kommun står inför en stor expansion de kommande 20-30 åren. Befolkningen planeras öka med cirka 59 procent till 116 000 invånare fram till år 2030. För barn- och ungdomsnämndens del innebär det att antalet barn och elever kommer att öka i motsvarande takt och för att möta denna ökning krävs att antalet platser i förskolor och skolor byggs ut. Expansionen innebär en rad utmaningar och nya möjligheter för barn- och ungdomsnämnden.

Den främsta utmaningen är att finansiera och planera expansionen parallellt med att pågående verksamhet fortgår och utvecklas. Utbyggnad av förskolor och skolor kommer att kräva egen finansiering för främst nya lokaler och uppstartskostnader, samtidigt som befintlig verksamhet kräver finansiering för att möta nya lagar, förordningar och politiska ambitioner. Det är viktigt att skilja på barn- och ungdomsnämndens primära uppdrag, att skapa utveckling och lärande, och uppdraget att möta de utmaningar som utbyggnaden kräver. Expansionen innebär också en möjlighet, bland annat utmanar den att tänka nytt vad gäller lösningar för förskole- och skolor och den innebär ett stort tillskott av nya medarbetare med nya perspektiv och kompetenser.

2. ANSVARSOMRÅDE

Förskola och pedagogisk omsorg

Ansvarsområdet omfattar förskolor och pedagogisk omsorg för barn 1-5 år samt öppen förskola i tre av kommunens fyra kommundelar; Kallhäll, Jakobsberg och Barkarby. Det finns totalt 56 förskolor, 36 av dem i kommunal regi. Dessutom finns pedagogisk omsorg som drivs i både kommunal och enskild regi.

Fritidshem och fritidsklubb

Fritidshem för elever i förskoleklass och årskurs 1-3 finns i 18 kommunala skolor och i två fristående skolor. Ett fåtal barn har plats i pedagogisk omsorg. Fritidsklubbar med öppen verksamhet finns på alla kommunala skolor med elever i årskurs 4, 5 och/eller 6, totalt 18 skolor och på tre fristående skolor.

Utbildning

Ansvarsområdet omfattar förskoleklass, grundskola årskurs 1-9 och grundsärskola årskurs 1-10. Förskoleklass finns i 18 kommunala skolor och i två fristående skolor. Förskoleklass är inte obligatorisk men nästan alla barn går i förskoleklass. Alla skolpliktiga barn och ungdomar går i grundskola eller grundsärskola. Undervisningen av grundskoleelever sker i 22 kommunala skolor och i tre fristående skolor. Grundsärskola bedrivs i fyra av kommunens skolor; Björkebyskolan, Kolarängskolan, Sandvikskolan och Olovslundskolan.

3. MÅL OCH KVALITETSNYCKELTAL, RISKER

3.1. Förändringar i mål och kvalitetsnyckeltal

Effektmålen har inte ändrats sedan tidigare. Vad gäller resultatmått/indikatorer har vissa justeringar gjorts. Professionen gör en egen bedömning av flera av målområdena. Som grund används olika bedömningsunderlag, till exempel BRUK som är ett bedömningsunderlag som Skolverket har tagit fram. Indikatorerna som hänvisar till BRUK är borttagna då dessa och flera andra utgör underlaget för professionens bedömning. Antalet ärenden från Skolinspektionen och barn- och elevombudet samt intern rapportering av kränkningar är borttagna. Dessa rapporteras till barn- och ungdomsnämnden i en årlig rapport. I det fall där det funnits två resultatmått som mäter samma sak har det ena tagits bort. För varje resultatmått finns ett utgångsvärde, i den mån som värdet uppnåtts har ambitionen höjts för att nå en ännu bättre kvalitet.

3.2. Framtida tillväxt

Invånarantalet i Järfälla ska öka och kommunen som organisation ska på alla nivåer ha beredskap att möta expansionen. Kommunen ska erbjuda en blandning av boende- och upplåtelseformer samt boende som passar för alla livets skeden samt olika behov och livssituationer. Arbetslösheten bland järfällaborna ska minska. Antalet arbetstillfällen i kommunen ska öka och fler företag ska etablera sig i kommunen. Järfälla ska även attrahera fler besökare och erbjuda olika typer av attraktiva besöksmål.

Förskola och pedagogisk omsorg

Effektmål	Resultatmått/ Indikatorer	Redovisningsform
Förskolan i Järfälla byggs ut i den takt som möter behoven hos invånarna samtidigt som kvaliteten i verksamheten fortsätter utvecklas.	Andel av de som erbjudits plats i förskolan som fått plats på önskat datum Öka från 46 procent Andel barn som fått sitt	Verksamhetsberättelse

	<p>1:a önskemål vid val av förskola Öka från 60 procent</p> <p>Andel föräldrar som kan rekommendera sin förskola Öka från 89 procent</p>	
--	--	--

Fritidshem och fritidsklubb

Effektmål	Resultatmått/ Indikatorer	Redovisningsform
Skolan i Järfälla byggs ut i den takt som möter behoven hos invånarna samtidigt som kvaliteten i verksamheten fortsätter utvecklas.	<p>Andel elever som kan rekommendera sitt fritidshem Öka från 90 procent</p> <p>Andel föräldrar som kan rekommendera sitt barns fritidshem Öka från 80 procent</p>	Verksamhetsberättelse

Utbildning

Förskoleklass och grundskola

Effektmål	Resultatmått/ Indikatorer	Redovisningsform
Skolan i Järfälla byggs ut i den takt som möter behoven hos invånarna samtidigt som kvaliteten i verksamheten fortsätter utvecklas.	<p>Andel av de elever som fått sitt 1:a önskemål vid val till förskoleklass Öka från 94 procent</p> <p>Andel elever som kan rekommendera sin skola Öka från 80 procent</p> <p>Andel föräldrar som kan rekommendera sitt barns skola Öka från 83 procent</p>	Verksamhetsberättelse
Kommunens elever ska känna trygghet i sitt val av gymnasieutbildning.	Andel elever i årskurs 9 som uppger att studie- och yrkesvägledningen varit ett stöd i valet av gymnasieutbildning Öka från 80 procent	Verksamhetsberättelse

Grundsärskola

Effektmål	Resultatmått/ Indikatorer	Redovisningsform
Skolan i Järfälla byggs ut i den takt som möter behoven hos invånarna samtidigt som kvaliteten i verksamheten fortsätter utvecklas.	Andel elever som kan rekommendera sin skola Öka från 80 procent Andel föräldrar som kan rekommendera sitt barns skola Öka från 83 procent	Verksamhetsberättelse
Kommunens elever ska känna trygghet i sitt val av gymnasieutbildning.	Andel elever i årskurs 10 som uppger att studie- och yrkesvägledningen varit ett stöd i valet av gymnasieutbildning Öka från 80 procent	Verksamhetsberättelse

3.3. Kvalitativ välfärd***Kvalitativ välfärd***

Järfällaborna ska erbjudas bästa möjliga välfärdstjänster för sina skattepengar.

Kommunalt finansierade verksamheter ska bedrivas effektivt, med ständigt

förbättrade resultat och hög brukarupplevd kvalitet avseende såväl verksamhetens

innehåll som personalens bemötande. Kvalitet och uppföljning ska vara det styrande för alla kommunalt finansierade tjänster.

Förskola och pedagogisk omsorg

Effektmål	Resultatmått/ Indikatorer	Redovisningsform
Varje barn i förskolan ska utifrån sina egna förutsättningar utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål, <i>avseende</i> kunskaper, normer och värden.	Professionens egen bedömning av effektmålet Minst 3 av 4 Andel föräldrar som anser att barnen stimuleras och får uppgifter och utmaningar som leder till utveckling och lärande Öka från 92 procent	Verksamhetsberättelse

Fritidshem och fritidsklubb

Effektmål	Resultatmått/ Indikatorer	Redovisningsform
Varje elev i fritidshemmet ska utifrån sina egna förutsättningar utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål, <i>avseende</i> kunskaper, normer och värden.	<p>Professionens egen bedömning av effektmålet Minst 3 av 4</p> <p>Andel föräldrar som anser att barnen stimuleras och får uppgifter och utmaningar som leder till utveckling och lärande Öka från 80 procent</p>	Verksamhetsberättelse

Utbildning

Förskoleklass och grundskola

Effektmål	Resultatmått/ Indikatorer	Redovisningsform
Varje elev i skolan ska utifrån sina egna förutsättningar utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål, <i>avseende</i> kunskaper, normer och värden.	<p>Professionens egen bedömning av effektmålet Minst 3 av 4</p> <p>Andel elever som vet vad de ska kunna för att nå kunskapskraven i alla ämnen Öka från 87 procent</p> <p>Lärarna på min skola hjälper mig i skolarbetet om jag behöver det Öka från 91 procent</p> <p>Mina lärare förväntar sig att jag ska nå kunskapskraven i alla ämnen Öka från 90 procent</p> <p>Elevers syn på skolan och undervisningen i åk 8 Öka från 69 procent</p> <p>Andel elever i årskurs 9 som når kunskapskraven i alla ämnen Öka från 76 procent</p>	Verksamhetsberättelse
Elever i Järfälla kommuns skolor ska i stigande grad uppnå behörighet till gymnasiesko-	Meritvärdet i årskurs 9 225 poäng	Verksamhetsberättelse

lans nationella program.	Andelen elever i Järfälla kommuns skolor som är behöriga till gymnasieskolans nationella program Öka från 88 procent	
--------------------------	---	--

Grundsärskola

Effektmål	Resultatmätt/ Indikatorer	Redovisningsform
Varje elev i grundskolan ska utifrån sina egna förutsättningar utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål, <i>avseende</i> kunskaper, normer och värden.	Professionens egen bedömning av effektmålet Minst 3 av 4	Verksamhetsberättelse

3.4. Miljö och klimat

Järfälla ska vara en föregångskommun i klimat- och miljöfrågor. Kommunen ska ha effektiv och miljöanpassad energi- och resursanvändning. Kommunen ska också verka för att öka medborgarnas miljömedvetenhet.

Förskola och pedagogisk omsorg

Effektmål	Resultatmätt/ Indikatorer	Redovisningsform
Inne- och utemiljön i kommunens förskolor är fria från gifter och verksamheten är miljö- och klimatanpassad.	Professionens egen bedömning av effektmålet Minst 3 av 4	Verksamhetsberättelse
Förskolans personal har kunskap om miljö och hållbar utveckling.	Professionens egen bedömning av effektmålet Minst 3 av 4 Andel föräldrar som upplever att barnens lär sig om miljö i förskolan Öka från 90 procent	Verksamhetsberättelse

Fritidshem och fritidsklubb

Effektmål	Resultatmätt/ Indikatorer	Redovisningsform
Inne- och utemiljön i kommunens fritidshem är fria från gifter och verksamheten är miljö- och klimatanpassad.	Professionens egen bedömning av effektmålet Minst 3 av 4	Verksamhetsberättelse
Fritidshemmets personal har kunskap om miljö och hållbar	Professionens egen bedömning av effektmålet	Verksamhetsberättelse

utveckling.	<p>Minst 3 av 4</p> <p>Andel elever som upplever att de lär sig om miljö i fritidshemmet Öka från 85 procent</p> <p>Andel föräldrar som upplever att barnen lär sig om miljö i fritidshemmet Öka från 70 procent</p>	
-------------	--	--

Utbildning

Förskoleklass och grundskola

Effektmål	Resultatmått/ Indikatorer	Redovisningsform
Inne- och utemiljön i kommunens skolor är fria från gifter och verksamheten är miljö- och klimatanpassad.	<p>Professionens egen bedömning av effektmålet Minst 3 av 4</p>	Verksamhetsberättelse
Skolans personal har kunskap om miljö och hållbar utveckling.	<p>Professionens egen bedömning av effektmålet Minst 3 av 4</p> <p>Andel elever som upplever att de lär sig om miljö i skolan Öka från 80 procent</p> <p>Andel föräldrar som upplever att eleverna lär sig om miljö i skolan Öka från 90 procent</p>	Verksamhetsberättelse

Grundskola

Effektmål	Resultatmått/ Indikatorer	Redovisningsform
Inne- och utemiljön i kommunens skolor är fria från gifter och verksamheten är miljö- och klimatanpassad.	<p>Professionens egen bedömning av effektmålet Minst 3 av 4</p>	Verksamhetsberättelse
Skolans personal har kunskap om miljö och hållbar utveckling.	<p>Professionens egen bedömning av effektmålet Minst 3 av 4</p> <p>Andel elever som upplever att de lär sig om miljö i skolan Öka från 80 procent</p> <p>Andel föräldrar som</p>	Verksamhetsberättelse

	upplever att eleverna lär sig om miljö i skolan Öka från 90 procent	
--	--	--

3.5. Demokrati, öppenhet och trygghet

Alla kommunens verksamheter ska aktivt arbeta för inkludering och motverka alla former av diskriminering och segregation. Järfällaborna ska erbjudas möjlighet att vara delaktiga och ha inflytande i utvecklingen av det egna närområdet. Arbetet för en tryggare kommun ska prägla all verksamhet i Järfälla, och omfatta såväl förebyggande insatser som aktivt trygghetskapande åtgärder. Fler mötesplatser och ett rikare kultur- och fritidsutbud ska vara en grundbult i trygghetsarbetet.

Förskola och pedagogisk omsorg

Effekt mål	Resultatmått/ Indikatorer	Redovisningsform
Varje barn ska känna trygghet, att de blir sedda och respekterade av andra barn och vuxna och att de är en del av den sociala gemenskapen i förskolan.	<p>Professionens egen bedömning av målområdet Minst 3 av 4</p> <p>Andel föräldrar som anser att barnen känner sig trygga i förskolan Öka från 94 procent</p> <p>Andel föräldrar som upplever att personalen bemöter sitt barns behov och önskemål med respekt Öka från 94 procent</p>	Verksamhetsberättelse
Inget barn i Järfällas förskolor ska utsättas för kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering.	<p>Professionens egen bedömning av målområdet Minst 3 av 4</p> <p>Andel föräldrar som anser att personalen aktivt motverkar att något barn behandlas illa Öka från 93 procent</p>	Verksamhetsberättelse
Varje barn i kommunens förskolor ska känna delaktighet i och ha inflytande över beslut som rör dem själva och den verksamhet de finns i.	<p>Professionens egen bedömning av hur samarbetet/inflytandet mellan förskola och hem fungerar Minst 3 av 4</p> <p>Andel föräldrar som är nöjda med det inflytande de har i verksamheten</p>	Verksamhetsberättelse

	Öka från 85 procent Andel föräldrar som anser att deras barns tankar och idéer tas tillvara Öka från 91 procent	
--	---	--

Fritidshem och fritidsklubb

Effektmål	Resultatmått/ Indikatorer	Redovisningsform
Varje elev ska känna trygghet, att de blir sedda och respekterade av andra barn och vuxna och att de är en del av den sociala gemenskapen i fritidshemmet	<p>Professionens egen bedömning av målområdet Minst 3 av 4</p> <p>Andel elever som känner sig trygga i fritidshemmet Öka från 94 procent</p> <p>Andel föräldrar som anser att barnen känner sig trygga i fritidshemmet Öka från 88 procent</p> <p>Andel föräldrar som upplever att personalen bemöter sitt barns behov och önskemål med respekt Öka från 85 procent</p>	Verksamhetsberättelse
Inget barn i Järfällas fritidshem ska utsättas för kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering.	<p>Professionens egen bedömning av målområdet Minst 3 av 4</p> <p>Andel föräldrar som anser att personalen aktivt motverkar att något barn behandlas illa Öka från 88 procent</p>	Verksamhetsberättelse
Varje elev i kommunens fritidshem ska känna delaktighet i och ha inflytande över beslut som rör dem själva och den verksamhet de finns i	<p>Professionens egen bedömning av hur samarbetet/inflytandet mellan fritidshem och hem fungerar Minst 3 av 4</p> <p>Andel elever som upplever att de får vara med och påverka vad de gör på fritidshemmet Öka från 85 procent</p>	Verksamhetsberättelse

	Andel föräldrar som anser att deras barns tankar och idéer tas tillvara Öka från 85 procent	
--	--	--

Utbildning

Förskoleklass och grundskola

Effekt mål	Resultatmått/ Indikatorer	Redovisningsform
Varje elev ska känna trygghet, att de blir sedda och respekterade av andra elever och vuxna och att de är en del av den sociala gemenskapen i skolan.	<p>Professionens egen bedömning av målområdet Minst 3 av 4</p> <p>Andel elever som känner sig trygga i skolan Öka från 91 procent</p> <p>Andel föräldrar som anser att barnen känner sig trygga i skolan Öka från 91 procent</p> <p>Andel elever som upplever att de blir bra bemötta av vuxna på skolan Öka från 89 procent</p> <p>Andel elever som upplever att de blir bra bemötta av andra elever på skolan Öka från 87 procent</p>	Verksamhetsberättelse
Ingen elev i Järfällas skolor ska utsättas för kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering.	<p>Professionens egen bedömning av målområdet Minst 3 av 4</p> <p>Andel föräldrar som anser att personalen aktivt motverkar att något barn behandlas illa Öka från 85 procent</p>	Verksamhetsberättelse
Varje elev i kommunens skolor ska känna delaktighet i och ha inflytande över beslut som rör dem själva och den verksamhet de finns i.	<p>Professionens egen bedömning av hur samarbetet/inflytandet mellan skola och hem fungerar. Minst 3 av 4</p> <p>Andel elever som upplever att de deltar i</p>	Verksamhetsberättelse

	<p>planeringen för sin egen kunskapsutveckling och lärande Öka från 93 procent</p> <p>Andel föräldrar som är nöjda med det inflytande de har i verksamheten Öka från 82 procent</p>	
--	---	--

Grundsärskola

Effektmål	Resultatmått/ Indikatorer	Redovisningsform
Varje elev ska känna trygghet, att de blir sedda och respekterade av andra elever och vuxna och att de är en del av den sociala gemenskapen i skolan.	<p>Professionens egen bedömning av målområdet Minst 3 av 4</p> <p>Andel elever som känner sig trygga i skolan Öka från 91 procent</p> <p>Andel elever som upplever att de blir bra bemötta av vuxna på skolan Öka från 89 procent</p> <p>Andel elever som upplever att de blir bra bemötta av andra elever på skolan Öka från 87 procent</p> <p>Andel föräldrar som anser att barnen känner sig trygga i skolan Öka från 91 procent</p>	Verksamhetsberättelse
Ingen elev i Järfällas skolor ska utsättas för kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering.	<p>Professionens egen bedömning av målområdet Minst 3 av 4</p> <p>Andel föräldrar som anser att personalen aktivt motverkar att något barn behandlas illa Öka från 85 procent</p>	Verksamhetsberättelse
Varje elev i kommunens skolor ska känna delaktighet i och ha inflytande över beslut som rör dem själva och den verksamhet	Professionens egen bedömning av hur samarbetet/inflytandet mellan skola och hem fungerar. Minst 3 av 4	Verksamhetsberättelse

de finns i.	<p>Andel elever som upplever att de deltar i planeringen för sin egen kunskapsutveckling och lärande Öka från 93 procent</p> <p>Andel elever som upplever att de kan välja mellan olika sätt att arbeta i skolan Öka från 80 procent</p> <p>Andel föräldrar som är nöjda med det inflytande de har i verksamheten Öka från 82 procent</p>	
-------------	---	--

3.6. Riskanalys

En av de väsentliga risker som förvaltningen står inför är att kunna rekrytera och behålla utbildad personal. Expansionen innebär ett ökat behov av medarbetare samtidigt som konkurrensen om arbetskraft är hög. Konkurrensen om behöriga lärare och nationella satsningar på lärarlönerna har lett till ett ökat tryck på kommunala lönesatsningar för samtliga personalkategorier inom barn- och ungdomsnämndens verksamhet. En stagnerad löneutveckling kan påverka möjligheten att behålla andelen behörig personal. Handlingsplaner med beskrivning av olika åtgärder har utarbetats på enheterna, till exempel att arbeta aktivt med lärarstudenter, handledarutbildning, att aktivt arbeta för att få en god arbetsmiljö och att rekrytera via såväl traditionella som nya kanaler. Barn- och ungdomsnämnden har sedan 2013 en plan för personalförsörjning. Planen kommer att revideras under hösten 2017 med syfte att skapa bättre förutsättningar för den framtida personaltillförseln i Järfälla.

Behöriga lärare är avgörande för förskolans och skolans måloppfyllelse. Den största utmaningen för förskolan och skolan är att alla elever når kunskapskraven i samtliga ämnen. Det kraftfulla utvecklingsarbetet som barn- och ungdomsnämnden föreslår att barn- och ungdomsförvaltningen får, syftar till att alla barn och elever får de bästa förutsättningar för sin framtid.

Det systematiska arbetsmiljöarbetet är också ett område med hög riskfaktor. Riskfaktorn minskas genom att arbeta för god hälsa och att förebygga ohälsa, tillbud och olycksfall. Arbete med att minska sjukfrånvaron pågår och utbildningsinsatser görs för att få en bättre uppföljning över arbetsskador. Handlingsplaner tas fram på respektive enhet för att åtgärda brister som framkommit i medarbetarundersökningen.

En stor riskfaktor är även kapacitetsfrågan, det vill säga att kunna säkerställa att det finns plats för alla barn och elever i förskolor och skolor utifrån kommunens planerade expansion. Faktorer som påverkar platsbehovet är förändringar i befolkningsprognosen, konjunkturförändring, nybyggnationer och tidplaner för uppförande av

förskolor och skolor i kommunal och enskild regi. Uppdateringar och avstämningar av prognoser är viktiga för att få kontroll på platsbehovet.

Ekonomiska risker bedöms vara en av de högre riskfaktorerna. Kommunens expansion kan innebära en allvarlig risk ur ett ekonomiskt perspektiv om finansiering för nystartade verksamheter blir otillräcklig. På nystartade enheter är kapaciteten högre än beläggningen men kostnader för lokal och personal finns redan från start vilket kan leda till ett underskott. En handlingsplan för att lösa detta finansieringsproblem bör tas fram i samråd av barn- och ungdomsförvaltningen och kommunstyrelseförvaltningen.

Utifrån ovanstående ser barn- och ungdomsnämnden ytterligare ekonomiska risker. Ökning av personalomsättning kan leda till ökade kostnader för rekrytering och löner. Eventuella effektiviseringar kopplat till ramökning, kan komma att leda till lägre personaltäthet, vilket kan innebära att Järfälla riskerar möjligheten att ta del av statsbidrag och kan även bli skyldig att återbetala redan erhållna bidrag. Risk för förseningar av om- och nybyggnationer kan generera ökade kostnader för tillfälliga lösningar till exempel genom hyra och installation av nya paviljonger. Förutom dessa finns risk för ökade IT-kostnader för förvaltningen till exempel genom nya avtal, total kostnadsökning på IT-enheten och genom förändrad fördelningsmodell av IT-kostnaderna. Budgeten följs upp enhetsvis vid månads- och tertialboksluten och vid risk för överskridande tas handlingsplaner med åtgärder fram.

I bilaga 1 finns mer detaljerat beskrivet hur arbetet med de prioriterade områdena ser ut.

4. HANDLINGSPLANER TILL MILJÖMÅLEN

Barn- och ungdomsförvaltningen arbetar enligt framtagna miljömål och handlingsplaner för 2016-2017. Målen knyter i stort an till miljöplanens mål men då en ny miljöplan antagits under slutet av 2016 krävs en uppdatering av handlingsplaner och mål. Denna kommer att genomföras under hösten 2017. Detta för att synkronisera målen ytterligare med miljöplanen och andra styrande dokument inom miljöområdet, så att systemen sitter ihop.

De områden där Barn- och ungdomsförvaltningen har mest arbete att göra är inom områdena miljöpåverkan, kemikalier, arbetsmiljörelaterat buller, inköp, transporter, avfall och energi.

Behovet av resurser för miljöarbetet varierar. För målen under rubriken ”Kemikalier” har särskilda medel äskats. Övriga resurser, som främst utgörs av arbetstid och arbetsmaterial, bedöms i dagsläget kunna rymmas inom verksamhetens ordinarie budget.

5. ÅTAGANDEN

5.1. Förändringar i åtagandena

Det har gjorts vissa justeringar i åtagandena. Åtagandena har anpassats till beslut tagna av barn- och ungdomsnämnden efter åtagandena senast formulerades. Detta gäller möjligheten till omsorg på obekvämt arbetstid och att i Järfälla erbjuds förskola eller pedagogisk omsorg 30 timmar i veckan för barn vars föräldrar är arbetslösa eller

föräldralediga. I åtagandena har också tagits hänsyn till ny lagstiftning vad det gäller diskriminering. Det har också gjorts några redaktionella förändringar.

5.2. Förskola och pedagogisk omsorg

För barn mellan ett och fem år erbjuds plats i förskolor eller pedagogisk omsorg. Detta gäller under förutsättning att barnet är folkbokfört i Järfälla kommun och att båda föräldrarna arbetar eller studerar.

Vi åtar oss

- Förskolorna och den pedagogiska omsorgen har öppet elva timmar per dag. Tiderna anpassas så långt det är möjligt efter familjernas behov.
- Förskolorna och den pedagogiska omsorgen är öppna vardagar året om. Har du behov av omsorg på andra tider och uppfyller de av barn- och ungdomsnämndens beslutade villkor så har du möjlighet att ansöka om omsorg på obekvämt arbetstid.
- Om förskolan eller den pedagogiska omsorgen behöver stänga, till exempel vid planeringsdagar eller semester, får barnen en tillfällig plats i en annan förskola eller pedagogisk omsorg.
- Barnen får näringsriktiga måltider. Förskolan ansvarar för att barn som är i förskolan eller i pedagogiska omsorgen hela dagen får frukost, lunch och mellanmål.
- Verksamheten är helt avgiftsfri vilket innebär att aktiviteter inte får lov att kosta.
- Du erbjuds utvecklingssamtal med personalen om ditt barn minst en gång per år.
- Ditt barn ska känna trygghet. Inget barn i förskolan eller i pedagogisk omsorg ska kränkas eller diskrimineras, därför har förskolan plan för arbetet mot kränkande behandling och diskriminering. Planen behandlar även situationer där barn känner sig kränkta av vuxna.
- Barn till föräldralediga och aktivt arbetssökande erbjuds förskola eller pedagogisk omsorg 30 timmar per vecka.

Öppen förskola

Alla barn under fem år som inte går i den vanliga förskolan eller i annan pedagogisk omsorg är välkomna till öppna förskolan. Där deltar barnen tillsammans med en förälder eller annan vuxen i den pedagogiska verksamheten.

Vi åtar oss

- Öppen förskola finns i flera kommundelar i Järfälla.
- Öppen förskola är avgiftsfri.
- Den pedagogiska verksamheten leds av utbildad personal.

5.3. Fritidshem och fritidsklubb

För elever i förskoleklass till årskurs 3 erbjuds fritidshem eller pedagogisk omsorg. För elever i årskurs 4-6 finns fritidsklubb. Elever som går i grundsärskola, samundervisningsklasser eller i särskilda undervisningsgrupper kan gå i fritidshem/fritidsklubb till och med årskurs 6. Detta gäller under förutsättning att eleverna är folkbokförda i Järfälla och att föräldrarna arbetar eller studerar.

Om ditt barn inte gått i förskola eller pedagogisk omsorg måste du anmäla barnet. Vill du byta från pedagogisk omsorg till fritidshem gör du också en anmälan.

För barn i fritidshem eller pedagogisk omsorg betalar du månadsavgift enligt max-taxa. Är ditt barn anmält till fritidsklubbens verksamhet betalar du en avgift per termin.

Vi åtar oss

- När ditt barn börjar skolan får det plats på fritidshemmet i den skola där hon eller han går.
- Fritidshemmet är öppet elva timmar per dag. Tiderna anpassas efter familjernas behov, så långt det är möjligt.
- Om du är föräldraledig har ditt barn rätt till fritidshem under skoldagar mellan kl. 9 och kl. 16 men inte under skollov och studiedagar. Familjen betalar reducerad taxa.
- Fritidshem och fritidsklubb är öppna vardagar året runt. Har du behov av omsorg på andra tider och uppfyller de av barn- och ungdomsnämndens beslutade villkor så har du möjlighet att ansöka om omsorg på obekvämt arbetstid.
- Om fritidshemmet eller fritidsklubben behöver stänga, till exempel vid planeringsdagar eller semester, erbjuds barnen en tillfällig plats i ett annat fritidshem/fritidsklubb.
- För ditt barn i årskurs 4-6 finns fritidsklubbar med öppen verksamhet. Barnet anmäls och familjen betalar en avgift per termin. Inga extra kostnader tillkommer för mellanmål och lunch.
- Du och ditt barn har utvecklingssamtal, antingen på fritidshemmet eller tillsammans med en lärare i skolan.
- Verksamheten är helt avgiftsfri vilket innebär att aktiviteter inte lov att kosta.
- Ditt barn ska känna trygghet. Inget barn på fritidshemmet ska kränkas eller diskrimineras därför har alla fritidshem en plan för arbete mot kränkande behandling och diskriminering. Planen behandlar även situationer där barn och ungdomar känner sig kränkta av vuxna.

5.4. Utbildning

Järfälla erbjuder förskoleklass, grundskola och grundsärskola. Grundskola för årskurs 1 till 9 finns i 22 kommunala och tre fristående skolor. Skolor för de yngre barnen har också förskoleklasser och fritidshem. Grundsärskola finns på fyra skolor.

Vi åtar oss

- Du och ditt barn har tillsammans med läraren utvecklingssamtal minst en gång varje termin. För förskoleklass gäller minst en gång per år.
- I årskurs 1-5 får ditt barn en individuell utvecklingsplan som revideras en gång varje läsår. Planen görs av läraren i samråd med dig och ditt barn.
- Om ditt barn är i behov av extra stöd upprättas ett åtgärdsprogram i samråd med dig. Där ska framgå vad som ska göras och vem som ansvarar för att uppföljning och utvärdering regelbundet genomförs.
- Verksamheten är helt avgiftsfri vilket innebär att aktiviteter inte får lov att kosta.
- Ditt barn ska känna trygghet. Inget barn i skolan ska kränkas eller diskrimineras, därför har skolan en plan för arbetet mot kränkande behandling och diskriminering. Planen behandlar även situationer där barn och ungdomar känner sig kränkta av vuxna.

6. EKONOMI

6.1. Bokslut 2016

Barn- och ungdomsnämnden redovisade i bokslutet för 2016 ett överskott på 38,5 mnkr. Orsaken till överskottet förklaras främst av lägre volymer inom förskolan och fritidshem. En annan betydande förklaring till överskottet är att bidragen från Migrationsverket samt det riktade kommunala bidraget för ökad lärartäthet inte har kunnat nyttjas fullt ut under 2016. När det gäller bidragen för nyanlända förklaras det av en kombination av försiktighet att nyttja bidragen innan beslut och utbetalning har skett och sena utbetalningar. Beträffande det riktade kommunala bidraget för ökad lärartäthet har det under året varit svårt att rekrytera lärare.

Överskottet återbetalades till kommunstyrelsen.

De kommunala för- och grundskolorna i Järfälla har under 2016 redovisat ett underskott på -4,2 mnkr, vilket justerats via de kommunala för- och grundskolornas eget kapital.

6.2. Ekonomiskt läge 2017

Barn- och ungdomsförvaltningen har en budgeterad nettokostnad för 2017 på 1 571 mnkr, en ökning från 2016 med 63,7 mnkr. Ökningen består av en årlig uppräkningsökning på 1 procent, eller 18,8 mnkr, 25,5 mkr för ökade volymer och 10,7 mkr för ökade lokalkostnader i samband med expansionen samt slutligen en ökning av barn- och elevpengen på 8,6 mnkr. Utmaningen under 2017 är främst ökade kostnader för per-

sonal och nyanlända, men även för kostnader i samband med om- och nybyggnation av för- och grundskolor för att erbjuda platser till nyinflyttade barn och elever.

Nivån för personalkostnader har ökat dels på grund av de ökade statliga och kommunala satsningarna på personaltäthet och löneökningar och dels på grund av den brist på behörig arbetskraft som råder både i Stockholmsregionen och landet i övrigt. Den ökade kostnadsnivån har kompenseras av de kommunala och statliga bidragen, men när nu ytterligare löneökningar kommer i samband med den årliga löneöversynen ska den ökningen täckas av barn- och elevpengen.

De nyanlända barnen och eleverna, som främst kom i slutet av 2015 och under 2016, är i behov av individuellt anpassad undervisning, modersmålsundervisning och studiehandledning. Ett resursbehov som har ökat sedan 2015.

Järfälla kommuns expansion innebär ett stort behov av nya barn- och elevplatser, vilka hanteras via om- och nybyggnation av lokaler. Detta genererar ett ökat resursbehov för driftkostnader i form av hyror och inventarier, men även en problematik kring matchningen i tid av intäkter och kostnader.

6.3. Budgetramar 2018

Kommunstyrelsen fastställde den 30 januari preliminära budgetramar för 2018 och respektive nämnd. Beslutet innebär en uppräknings med 0,5 procent av intäcks- och kostnadsramar, exklusive statsbidrag, barnomsorgsavgifter och kapitalkostnader.

Av kommunstyrelsens beslut framgår att de preliminära ramarna ställer krav på fortsatt effektiviserings- och omprövningsarbete. Ramarna bygger på de mål och åtaganden som redovisats i kapitel 3 och 5. Beslut om justeringar av mål och åtaganden för 2018 fattas av kommunfullmäktige den 20 november 2018. I samband med dessa beslut kommer budgetramarna att justeras.

I samband med expansionen i Järfälla, där Järfälla kommun startar nya för- och grundskolor uppkommer tillfälliga underskott för de nystartade enheterna. Detta beror på svårigheten att balansera kostnader och intäkter under uppstartsfasen.

6.3.1. Nämndtotal

Barn- och ungdomsnämndens preliminära kommunbidrag för 2018 är 1 579 672 tkr, en uppräknings med 0,5 procent från nivån 2017.

Mnkr	Bokslut 2016	Budget 2017	Budget 2018
Kommunbidrag	1 507,7	1 571,4	1 579,7
Externa intäkter	191,3	174,9	185,0
Interna intäkter	5,8	2,6	2,7
Summa Intäkter	1 704,8	1 749,0	1 767,4
Kostnader för			
Personal	-947,6	-999,8	-1 014,2
Lokalkostnad	-181,0	-201,4	-202,5
Entreprenader	-368,7	-381,1	-383,1
Kapitaltjänstkostnader	-7,0	-6,8	-6,9
Övriga kostnader	-162,0	-159,8	-160,7
Summa Kostnader	-1 666,3	-1 749,0	-1 767,4
Årets resultat	38,5	0,0	0,0

Intäkter och kostnader följer i stort sett utvecklingen tidigare år och det som skiljer är att externa intäkter och lönekostnader har ökat. Den ökningen är en följd av kommunala och statliga satsningar för ökad personaltäthet och ökade löner inom för- och grundskolan. Barn- och ungdomsnämnden ser även en ökning av lokalkostnader, som beror på ökade kostnader för ny-, om- och tillbyggda lokaler, vilket är en effekt av expansionen. Lokalkostnaden mellan budget 2017 och 2018 ökar med 1,1 mnkr vilket motsvaras av ramökningen.

6.3.2. Statsbidrag och riktade kommunala bidrag

I budget 2018 ingår statsbidrag för kommuner som tillämpar maxtaxa och kvalitets-säkrande åtgärder till 27 mnkr. Båda bidragen gäller för förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem. Budgeten inkluderar även statsbidrag för nyanlända barn och elever och statsbidrag för utbildning för barn som vistas i landet utan tillstånd. Nivån på statsbidragen ligger i samma nivå som 2016 och 2017, förutom bidraget för nyanlända som ligger på en lägre nivå. Statsbidragen betalas ut direkt till barn- och ungdomsnämnden och ingår i posten ”Externa intäkter”.

Övriga generella statsbidrag

I det generella statsbidraget till Järfälla kommun ingår det ett antal olika satsningar som är riktade till barn- och ungdomsnämndens ansvarsområde. Dessa redovisas i tabellen i bilaga 2. Statsbidragen betalas ut centralt till Järfälla kommun och inte direkt till barn- och ungdomsnämnden, och ingår därför indirekt i budgeten det vill säga de ingår i kommunbidraget.

Riktade statliga bidrag till kommunal respektive enskild huvudman

Utöver de generella statsbidragen finns det ett antal riktade statsbidrag som ansöks av huvudman hos Skolverket, som exempel kan nämnas lågstadie- och fritidshems-satsningen, lärarlönelyftet samt ”karriärstjänster”. Detta är bidrag som är direkt kopplade till en prestation och i de fall prestationen inte genomförs ska de återbetalas till Skolverket. I budget 2018 ingår riktade statliga bidrag till ett värde av 47 mnkr.

Riktade kommunala bidrag

Budget 2018 innehåller slutligen riktade kommunala bidrag om totalt 36 mnkr varav 17,2 mnkr avser ökad lärartäthet i förskolan, förskoleklass och årskurs 1-3 och 6,3 mnkr avser ökade lärarlöner samt 12,6 mnkr för ökad datortäthet i skolan. Bidragen fördelas mellan kommunal och fristående huvudman enligt volym.

6.3.3 Budget 2018 per verksamhetsområde

Tabellen nedan visar hur kommunbidraget för 2018 fördelar sig mellan de olika verksamhetsområdena.

Verksamhet	Kostnad	Intäkt	Nettokostnad Kommunbidrag 2018	Kommunbidrag 2017
Politisk ledning	-906		906	901
Central förvaltning, myndighetsansvar	-13 126		13 126	13 057
Förskola/pedagogisk omsorg 1-5 år	-596 461	75 145	521 316	518 585
Fritidshem/pedagogisk omsorg 6-9 år	-220 493	44 699	175 794	174 873
Utbildning	-933 702	65 172	868 530	863 980
Anslag oförutsedda behov	0	0	0	
Totalt	-1 764 688	185 016	1 579 672	1 571 397

Kommunbidraget ökar med 0,5 procent inom respektive område.

Kommunstyrelsens beslut innebär att de preliminära ramarna ställer fortsatt krav på effektivisering och omprövning av befintlig verksamhet. Ett arbete som ständigt pågår.

6.4. Föreslagna förändringar

Utöver preliminär budgetram på 1 579,7 mnkr har barn- och ungdomsnämnden ett behov av tillkommande medel på 23,1 mnkr eller +1,5 procent.

Kommunfullmäktige respektive barn- och ungdomsnämnden har tidigare fattat beslut om uppdrag inom barn- och ungdomsnämndens verksamhet. Medel behöver avsättas för genomförande av dessa.

Barn- och ungdomsnämnden ser behov av att höja barn- och elevpengen samt anslagen för kommunövergripande pedagogiska stödresurser.

Barn och ungdomsnämnden har identifierat behov av nya uppdrag för barn- och ungdomsförvaltningen i syfte att förbättra måluppfyllelse och att förstärka Järfällas förskolor och skolor.

Socioekonomisk ersättning

I samband med 2017 års tilldelning av socioekonomisk ersättning (Dnr Bun 2016/108) föreslogs det att budgeten gentemot förskolan skulle höjas. Detta för att möjliggöra att samtliga förskolor som har ett indexvärde högre än genomsnittet, index 100, ska kunna tilldelas socioekonomisk ersättning. En pengatilldelningsmodell baserad på ”över genomsnittet” anses vara mer legitim än att endast de tio förskolor med högst

indexvärde tilldelas medel, vilket modellen tidigare har inneburit. Att det blev just tio förskolor tidigare har att göra med att budgetens storlek var begränsad till cirka fyra miljoner kronor.

I förslaget till 2018 års socioekonomiska fördelning har nyss nämnda fördelningsprincip om att alla förskolor som har ett indexvärde högre än genomsnittet *inte kunna mötas*. Detta beror på att budgeten för förskolan först behöver utökas så att den socioekonomiska ersättningen inte blir *underfinansierad*. Barn- och ungdomsförvaltningen föreslår därför att ytterligare medel, *2 miljoner kronor*, äskas i budgetförhandlingen i juni så att den socioekonomiska ersättningen för förskolan kan hanteras i enlighet med det förslag som lades fram 2016. Ökningen motsvarar 3 procent av det totala beloppet för socioekonomisk ersättning. Om budgeten *inte utökas* kan konsekvensen bli ett av följande två alternativ:

- Pengatilldelningen hanteras enligt principen ”de tio högsta indexvärdena får pengar”. Detta kan dock upplevas som mycket godtyckligt, vilket gör att legitimiteten för pengatilldelningen blir fortsatt lidande.
- Om budgeten i framtiden fördelas på samtliga enheter som har ett indexvärde över genomsnittet, vilket är det mest legitima alternativet, kommer ersättningsnivåerna bli utspädda, dvs pengatilldelningen blir lägre per enhet.

Giftfri för- och grundskola

På uppdrag av koalitionen togs en handlingsplan för giftfria för- och grundskolor fram under 2015 (Dnr Bun 2015/289). Syftet var att säkerställa en god vistelsemiljö för barn och unga i för- och grundskola.

Handlingsplanen gäller för de kommunala för- och grundskolor i Järfälla kommun samt för de stödfunktioner i kommunen som tillsammans med rektorer och förskolechefer arbetar för att skapa en giftfri miljö i för- och grundskolorna.

Handlingsplanen innehåller en lista på åtgärder som de kommunala för- och grundskolorna ska genomföra. Vissa av dessa åtgärder är kostsamma och svåra att genomföra utan extra ekonomiska medel då det till exempel handlar om att byta ut förbrukningsinventarier, material och servera högre andel ekologisk mat. Den totala kostnaden för en giftfri för- och grundskola beräknas till 2,5 mnkr, vilket då även inkluderar ersättning för enskild huvudman.

Estetisk utbildning

I december 2016 beslutade barn- och ungdomsnämnden att ge förvaltningen i uppdrag att etablera en ny estetisk utbildning på Tallbohovskolan med start senast höstterminen 2018. Beslutet grundade sig i en utredning där barn- och ungdomsförvaltningen undersökt nya former för en estetisk utbildning i samverkan med kompetensförvaltningen och kultur-, demokrati- och fritidsförvaltningen. Utredningens fokus var att ta fram förslag på hur nuvarande musikutbildning, det vill säga Järfälla Musikklasser, kan utvecklas så att utbildningen blir mer konkurrenskraftig. Det förslag som förordades i utredningen och som barn- och ungdomsnämnden grundade sitt beslut på, innebär att den estetiska utbildningen breddas till att omfatta en kombination av flera estetiska områden, där Järfälla Musikklasser ska utgöra en del. Kostnaden för detta beräknas till 850 tkr.

Ökad barn- och elevpeng och ökat anslag för kommungemensamma pedagogiska stödresurser

Våren 2016 gjordes en jämförelse av barn- och elevpeng mellan jämförbara kommuner i Stockholms län (Dnr Bun 2016/164). Rapporten visade att barn- och elevpengen i Järfälla är lägre än i de kommuner som ingick i jämförelsen.

För att kunna behålla och rekrytera personal behövs insatser som bland annat anges i barn- och ungdomsnämndens personalförsörjningsplan. I 2015 års plan betonades till exempel insatser för att förbättra arbetsmiljö och vikten av att ta fram strategier för lönebildningen. För att Järfälla kommun som skolkommun ska ha konkurrenskraftiga förutsättningar för bland annat att behålla och rekrytera personal behöver barn- och elevpengen och finansiering av gemensamma pedagogiska stödresurser stärkas. Kostnaden för detta beräknas till 14,8 mnkr för förstärkt barn- och elevpeng och 1,1 mnkr för höjt anslag, totalt 15,9 mnkr.

Nya uppdrag

Vidare föreslår barn- och ungdomsnämnden att barn- och ungdomsförvaltningen får följande uppdrag för att ytterligare förstärka verksamheten i syfte att uppnå befintliga mål och stärka Järfälla kommuns för- och grundskolor.

Ett kraftfullt långsiktigt utvecklingsarbete

Barn- och ungdomsnämnden konstaterade i Verksamhetsberättelse och årsbokslut 2016 (Dnr Bun 2017/88) att skolans måluppfyllelse och resultat behöver förbättras. Barn- och ungdomsförvaltningen har analyserat hur förvaltningen ska arbeta för att nå en bättre måluppfyllelse. Barn- och ungdomsnämnden föreslår att barn- och ungdomsförvaltningen får i uppdrag att utifrån analysen tillsammans med skolledarna ta fram en plan för ett kraftfullt långsiktigt utvecklingsarbete med syfte att på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet utveckla förskola och skola så att alla barn och elever får de bästa förutsättningar för sin framtid.

NT-satsning

Förskollärarens och lärarens ämnesdidaktiska kompetens är en primär framgångsfaktor för barns och elevers intresse för och utveckling inom Naturvetenskap och teknikområdet. Det kollegiala lärandet och erfarenhetsutbytet inom NT-området behöver fortsätta efter Skolverkets satsning avslutats. En samverkan och samordning av redan pågående insatser som NT/Naturvetenskap och teknik för alla (NTA) och KomTek är av avgörande betydelse. Barn- och ungdomsnämnden föreslår att barn- och ungdomsförvaltningen får i uppdrag att stärka utvecklingen inom naturvetenskap och teknik. Kostnaden beräknas till 700 tkr.

System för hantering av vårdnadhavarnas önskemål om skola

Nuvarande process för val till förskoleklass och åk 6 är tidskrävande för rektorer och administratörer och är en komplex process att hantera då ett effektivt systemstöd saknas. Anskaffning av ett IT-system som stödjer denna process på ett funktionellt sätt möjliggör att hanteringen av önskemålet om skola görs centralt på förvaltningen och därmed skapas avlastning för skolorna. Hantering av önskemål om skola skulle dessutom ske på ett mer rättssäkert sätt. Barn- och ungdomsnämnden föreslår att barn- och ungdomsförvaltningen får i uppdrag att införskaffa ett IT-system för hantering av önskemål om skola. Kostnaden beräknas till 500 tkr.

Rörelse i skolan

Barn- och ungdomsförvaltningen har getts i uppdrag att utreda förutsättningar och möjligheter för ett pilotprojekt med daglig fysisk aktivitet i ett antal av Järfällas skolor. Fokus för projektet är att uppnå höjda kunskapsresultat och ökad likvärdighet och deltagande i projektet ska bygga på frivillighet från skolorna. Uppdraget ska återrapporteras till nämnden i september och innehålla beräknade ekonomiska konsekvenser. En första uppskattning av beloppet är 500 tkr.

Simundervisning för nyanlända

En avgörande insats för att öka måluppfyllelsen för kommunens elever är att anordna simundervisning med särskilt fokus mot de nyanlända eleverna. Då simkunnighet är ett krav för att få betyg i ämnet idrott och hälsa kan en sådan insats i hög grad bidra till ökad måluppfyllelse. Barn- och ungdomsnämnden föreslår att barn- och ungdomsförvaltningen får i uppdrag att skapa förutsättningar för ökad simkunnighet. Kostnaden uppskattas till cirka 150 tkr.

Tabellen nedan visar en summering av behovet av tillkommande medel utöver ramökningen på 0,5 procent. Behovet avser medel för ökning av barn- och elevpeng och ökat anslag, tidigare beslutade uppdrag samt nya uppdrag inför 2018.

Kostnader utöver ram	Belopp, mnkr	Ökning %
Ökning av barn- och elevpeng och ökat anslag		
Ökning av barn- och elevpeng	14 800	
Ökning av anslag	1 100	
Summa	15 900	1,0%
Tidigare beslutade uppdrag		
Socioekonomisk ersättning, utökning för förskola	2 000	
Giftfri för- och grundskola	2 500	
Estetisk utbildning	850	
Summa	5 350	0,3%
Nya uppdrag		
Ett långsiktigt utvecklingsarbete	-	
NT-satsning	700	
System för hantering av vårdnadshavares önskemål om skola	500	
Rörelse i skolan	500	
Simundervisning, nyanlända	150	
Summa	1 850	0,1%
Totalt tillkommande utöver ram	23 100	1,5%

Barn- och ungdomsnämnden äskar medel utöver rambudgeten på totalt 23,1 mnkr, 15,9 mnkr för ökad barn- och elevpeng och ökat anslag för kungemensamma pedagogiska stödresurser, 5,4 mnkr för tidigare beslutade satsningar och 1,8 mnkr för nya uppdrag.

6.5. Förändringar av driftbudgetramar med anledning av förändrade volymer.

6.5.1. Volymförändringar

Grunden för budget 2018 är det antal barn och elever som beräknas vara bosatta i Järfälla kommun kommande år. Underlag för beräkningen är dels ”Befolkningsprognos” från Statistiska centralbyrån per 2017-03-06 och dels den beläggningsgrad som finns inom respektive verksamhet. Volymerna, det vill säga antal barn och elever per verksamhet är prognosticerade enligt följande;

Verksamhet/volym	Bokslut 2016	Budget 2017	Budget 2018	Budget 2019	Budget 2020
Förskola/pedagogisk omsorg 1-5 år	4 377	4 490	4 738	5 077	5 443
Fritidshem/pedagogisk omsorg 6-9 år	3 718	3 848	3 885	4 048	4 203
Utbildning	9 568	9 844	10 115	10 572	11 037
Summa	17 663	18 182	18 738	19 696	20 682

Prognosen visar att antalet barn och elever kommer att öka med drygt 3000 från år 2016 till 2020. Förskolan står för 1066 barn, fritidshem 485 elever och utbildning 1469 elever. Tabellen visar även att takten kommer att öka från nuvarande nivå på 3 procent per år till 5 procent per år från 2019.

Tabellen nedan visar prognostiserad volym och kostnad per verksamhet mellan åren 2018 och 2020. Totalt prognostiseras en ökning av volymen mellan 2017 och 2018 med 556 barn och elever till en kostnad på 50,3 mnkr.

Begäran om medel för volymförändringar, vilka inte ingår i nämndens budgetram:

Befolkningsprognosen visar på volymförändringar för barn och elever som inte rymms inom ramen för barn- och ungdomsnämnden och som nämnden därmed äskar extra medel för.

	Volym			Tkr		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020
Förändring av barn/elever jmf föregående år						
Förskola/pedagogisk omsorg 1-5 år	248	339	366	27 569	38 406	41 648
Fritidshem/pedagogisk omsorg 6-9 år	37	163	155	1 514	6 775	6 397
Utbildning	271	456	465	21 243	33 664	34 231
Summa	556	959	986	50 327	78 846	82 276

Barn- och ungdomsnämnden äskar medel utöver rambudgeten på 50,3 mnkr med anledning av ökat antal barn och elever.

6.5.2. Expansionskostnader

Järfälla kommun står inför en stor expansion de närmaste 20-30 åren. För barn- och ungdomsnämndens del innebär detta att det kommer att byggas många nya för- och grundskolor, för att möta behoven hos de barn och elever som flyttar in till Järfälla. En följd av expansionen är att nämndens kostnader för lokaler och uppstart kommer

att öka i motsvarande takt, vilket inte ingår i nuvarande rambudget. Att barn- och ungdomsnämndens budgettram för 2018 blir uppräknad med expansionskostnader är en förutsättning för en budget i balans.

För att kunna möta det ökade barn- och elevantalet kommer barn- och ungdomsnämnden under 2017 och 2018 utöka antalet lokaler genom tillbyggnader och nyproduktion. Under 2017 och 2018 kommer sex nya eller tillbyggda enheter att öppna, alla inom kommunal regi.

6.6.2.1 Lokalkostnader

Den mest betydande expansionskostnaden är lokalkostnader. Kostnader för nya eller tillbyggda lokaler ökar totalt med 24,0 mnkr till budget 2018, se tabellen nedan.

Lokalkostnader, tkr	Expansionskostnader	Ramökning 0,5 procent	Totalt
Lokalhyresökningar	14 027	1 053	15 080
Lokalpeng, ökning	8 719	232	8 951
Totalt	22 746	1 285	24 031

Ökningen består av två delar, dels ramökningen på 0,5 procent, dels av de nya lokalkostnaderna för ny- och tillbyggda enheter. Ramökningen ger en kostnadsökning på 1,0 mnkr och de nya lokalerna genererar en kostnadsökning på 14,0 mnkr

Enligt principen om ”bidrag på lika villkor” genererar de ökade lokalkostnaderna för de kommunala för- och grundskolorna i Järfälla en högre lokalpeng för andra kommunala för- och grundskolor utanför Järfälla kommun och fristående för- och grundskolor. Det innebär en kostnadsökning på 8,9 mnkr varav 8,7 mnkr avser kostnaden för en högre lokalpeng och 0,2 mnkr avser ramökningen på 0,5 procent.

Barn och ungdomsnämnden äskar medel, utöver rambudgeten, för expansionskostnader i form av ökade lokalkostnader och höjd lokalpeng på 22,7 mnkr.

6.6.2.2 Uppstartskostnader

I samband med att nya för- och grundskolor öppnar uppstår en svårighet med att balansera kostnader och intäkter, det vill säga att erhålla intäkter från barn- och elevpeng samtidigt som kostnaderna uppkommer.

En nybyggd för- eller grundskola genererar höga uppstartskostnader i form av investeringar, med avskrivningar som följd, inköp av material, lokalkostnader och bemanning av enheten. Det är höga kostnader initialt, kostnader som inte balanseras av motsvarande intäkter, eftersom antalet barn eller elever och därmed intäkter fylls på succesivt under året. Detta innebär att det finns en stor risk att enheterna kommer att gå med underskott under den första tiden, tills beläggningen är i fas. För att balansera detta krävs en god planering, men trots detta kommer det att innebära risk för underskott. Det finns flera sätt att finansiera detta, som till exempel genom att höja budgetramen, höja barn- och elevpeng eller låta befintlig verksamhet bekosta expansionen. En estimering visar på att uppstartskostnaderna kommer att ligga på cirka 5 mnkr.

6.6.2.3 Effektiv lokalplanering

I syfte att begränsa kostnaden och hålla en jämn och hög kvalitet vid ny- och ombyggnation av lokaler för grundskolor föreslås att medel avätts för att utreda på vilket sätt dels nya lokaler kan standardiseras och dels hur äldre grundskolelokaler kan byggas om.

Barn- och ungdomsnämnden äskar medel för en effektiv lokalplanering på 1,5 mnkr.

6.5.3. Nyanlända

När budgeten för modersmålsundervisning och studiehandledning beslutades för 2016 och 2017 var antalet barn och elever betydligt färre än vad utfallet 2016 och 2017 är. Orsaken till ökningen är den tillströmning av flyktingar som skedde under slutet av 2015 och början av 2016. Även om tillströmningen har minskat väsentligt, så är det fortsatt en ökning av antalet nyanlända barn och elever, vilket innebär ett fortsatt behov av modersmålsundervisning och studiehandledning. Det här innebär att kostnaderna ökar. Givet att Järfälla kommun har samma ambitionsnivå beträffande kvaliteten på modersmålsundervisningen som vid budgeten 2016/2017 bör anslaget höjas med 1,5 mnkr till 18,9 mnkr. När det gäller studiehandledning har barn- och ungdomsnämnden sett en ökning av antalet elever med över 30 procent vilket innebär att kostnaden ökar med 1,4 mnkr och anslaget skulle behöva höjas till 6 mnkr för att kompensera volymökningen.

Nyanlända elever behöver ha särskilt stöd för att så bra som möjligt tillgodogöra sig utbildningen. För att möta detta behov har Järfälla kommun löst detta dels genom så kallade förberedelseklasser, mindre grupper med hög lärartäthet, och dels genom att placera nyanlända elever direkt i en ordinarie grundskoleklass med extra stöd. Grundskolan får ekonomiskt stöd genom en ersättning per förberedelseklass eller per elev. Ökningen av antalet nyanlända elever har följaktligen påverkat kostnaden för "Föreberedelseklasser". Antalet elever beräknas öka med 90 procent mellan 2015 och 2018 vilket innebär att med samma ambitionsnivå på kvaliteten på undervisningen krävs 3,7 mnkr mer i anslag, totalt 7,8 mnkr. Nu betalas ersättningen ut gruppvis eller per elev, men för att få en mer effektiv fördelning av medlen föreslår barn- och ungdomsnämnden att samma belopp betalas ut oavsett om eleven går i en förberedelseklass eller i en ordinarie grundskoleklass.

Barn- och ungdomsnämnden räknar alltså med en ökad kostnad för nyanlända barn och elever på 6,7 mnkr, enligt tabellen nedan.

Nyanlända	Budget 2018	Behov 2018	Förändring
Modersmål	17 384	18 908	1 524
Studiehandledning	4 603	6 017	1 414
Individuellt anpassad undervisning	4 100	7 846	3 746
Totalt	26 088	32 772	6 684

En viss del av detta kan finansieras via sökbara medel för schablonbidrag från Migrationsverket. Migrationsverket ersätter kostnader för nyanlända barn och ungdomar under den tid de söker uppehållstillstånd, det vill säga under sex-tolv månader bero-

ende på Migrationsverket handläggningstid. Järfälla kommun erbjuder individuellt anpassad undervisning i upptill 18 månader, nyanländ är enligt nationell praxis 48 månader. Modersmål ges under hela studietiden och anslaget för studiehandledning är beräknat till en timme per vecka och elev i ett år. Detta innebär att en del av kostnaden för de nyanlända barnen och eleverna finansieras med stöd av medel från Migrationsverket, medan den största delen finansieras med kommunala medel. I budgeten är det avsatt 3 mnkr i stöd från Migrationsverket, vilket innebär att det saknas 3,7 mnkr för att täcka kostnader på 6,7 mnkr.

Barn- och ungdomsnämnden äskar medel utöver rambudgeten om 3,7 mnkr avseende högre kostnader för fler nyanlända barn och elever.

6.6. Utökad ram för 2018

Sammanfattningsvis bör barn- och ungdomsnämndens ram ökas utöver den preliminära budgetramen med 106,4 mnkr enligt följande;

Utökad ram, mnkr	2018
Ökning av barn- och elevpeng och ökat anslag	15,9
Beslutade uppdrag	5,4
Nya uppdrag	1,9
Volymförändringar	83,3
Volymer, fler barn och elever	50,3
Expansionskostnader	29,2
varav lokaler	22,7
varav uppstartskostnader	5,0
varav effektiv lokalplanering	1,5
Nyanlända	3,7
Summa	106,4

6.7. Nyckeltal

Förskolan och skolan är komplicerade kunskapsorganisationer som utför en mängd aktiviteter som ska resultera i att barn och elever får en så bra kunskapsutveckling som möjligt. Detta ställer krav på effektivt resursutnyttjande och utveckling av kvaliteten. I syfte att följa upp och mäta barn- och ungdomsnämndens verksamhet och effektivitet används följande nyckeltal:

Inom Järfälla kommun

- Kostnad per verksamhet och huvudman
- Kostnad per barn, verksamhet och huvudman

Källa: Intern redovisning

- Antal barn/personal i förskolan
- Kostnad per betygspoäng i grundskolan, kr.
- Andel årsarbetare med pedagogisk högskoleexamen inom förskola och utbildning.

Källa: SKL:s resultatsammanställning Kommunens Kvalitet i Korthet (KKiK):

Inom Järfälla, Stockholms län och liknande kommuner

- Kostnad förskola, kr/inskrivet barn och år
- Kostnad pedagogisk omsorg, kr/inskrivet barn och år
- Kostnad fritidshem, kr/inskrivet barn och år
- Kostnad förskoleklass hemkommun, kr/elev och år
- Kostnad grundskola hemkommun, kr/elev och år

Källa: Kommun- och landstingsdatabasen.

7.   **INVESTERINGAR**

Expansionen som pågår och kommer att pågå under en längre tid kräver att nya förskolor och skolor byggs i rätt tid och på rätt plats för att Järfälla ska klara av att ha platser för alla barn och elever. Under 2018 kommer tre nya förskolor att bli klara. Det är Almarevägens förskola som kommer i Kallhäll, Fyrspannvägens förskola i Jakobsberg och även Parkvägens förskola i Barkarbystaden. Prognosen visar att det behövs fler förskolor framåt och framförallt då i kommundelen Barkarby/Skälby men även i Jakobsberg. År 2019 och 2020 behövs det två förskolor i Barkarby/Skälby och en i Jakobsberg per år. Från år 2021 och framåt behövs det cirka 3-5 förskolor per år.

Olovslundskolan kommer under år 2018 att vara klar med sin till- och ombyggnation vilket ger 150 platser till för årskurs F-5. En ny F-9 skola i Barkarbystaden planeras för att vara klara till år 2020 och även en skola i Jakobsberg som ska byggas av Hemfosa. Det behövs fler skolor från år 2021 och framåt för att klara av det ökade behovet.

Under år 2018 fortsätter barn- och ungdomsnämnden att satsa på projekten attraktiva och moderna ute- och studiemiljöer, kapacitetshöjande åtgärder och förbättring av ventilation på flera enheter. Detta för att skapa så bra miljöer som möjligt för barn, elever och anställda. Barn- och ungdomsnämnden har även valt att satsa på att renovera toaletter och duschrum som barn och elever upplever har ett behov av åtgärder. Detta har framkommit i flera omgångar i barnhearingen. Dessa projekt, som går över flera år, finns specificerade i bilaga 3.

Utöver ovan finns det också äskanden för mindre verksamhetsanpassningar som ska skapa en bättre miljö för barn, elever och anställda på enheterna. Det kan till exempel vara sovaltän eller barnvagnsförvaring, se bilaga 4.

8.   **PLAN FÖR UPPFÖLJNING OCH UTVÄRDERING AV EFFEKT-MÅL, ÅTAGANDEN OCH NYCKELTAL**

Barn- och ungdomsnämnden arbetar kontinuerligt med de åtaganden och effektmål som fastställts av kommunfullmäktige. För att nå kontinuitet och effektivitet i arbetet har en plan för uppföljning och utvärdering av åtaganden, mål och nyckeltal tagits fram, se bilaga 5. Som framgår av planen sker uppföljning och utvärdering på olika sätt beroende på vilken typ av åtagande eller mål det handlar om. Generellt kan sägas

att jämförelser mot andra kommuner och attitydundersökningar är exempel på metoder som visar hur arbetet utvecklas.

9. FRAMÅTBlick

Utvecklingsarbete för högre måluppfyllelse

Barn- och ungdomsnämndens föreslagna uppdrag till barn- och ungdomsförvaltningen att tillsammans med skollädaarna ta fram en plan för ett kraftfullt långsiktigt utvecklingsarbete är en viktig satsning för högre måluppfyllelse.

Andra exempel på pågående satsningar är deltagande i Läslyftet och Skriva sig till lärande (STL). Ett annat område att lyfta fram är den nationella satsningen på digitalisering inom undervisningen.

Förskolans kvalitetsarbete

Förskolans utvecklingsarbete fortsätter. Även under nästa år kommer två av kommunens förskolor erhålla statsbidrag för mindre barngrupper.

Inom den kommunala förskolan finns idag en forskarutbildad utvecklingsledare, anställd på viss del av tjänst. Uppdraget är att tillsammans med förvaltningsledning och enhetschefer för förskolan driva verksamhetsutveckling på vetenskaplig grund. Utgångspunkten för arbetet är utvärderingar och uppföljningar i förvaltningens systematiska kvalitetsarbete.

Konceptförskolor

I Järfälla kommuns expansion krävs att många nya förskolor och skolor byggs. För att kunna minimera kostnader för framtagandet av ritningar, funktionsprogram med mera, gavs i Mål- och budget 2016/2017 (Kst 2015/296) ett uppdrag till barn- och ungdomsnämnden, att arbeta fram ett koncept för ett antal förskolor med en effektiv planlösning och tillgodose de pedagogiska önskemålen. Beslut om konceptförskolan är taget och nu påbörjas byggnation på Fyrspannsvägen, enligt konceptets intention.

Fritidshemmens kvalitet – utvecklingsledare

I enheternas kvalitetsuppföljningar har man pekat på behovet av att stärka och utveckla fritidshemmens kvalitet och kompensatoriska uppdrag. För detta ändamål avser de kommunala skolorna att rikta medel för att tillsätta en utvecklingsledare på del av tjänst under 2018.

Utvecklingsarbete – Studie- och yrkesvägledning (SYV) och skolbibliotek

Den redan inledda satsningen på att öka likvärdigheten och höja kvalitete inom dessa bägge områden löper vidare under 2018.

Nyanlända

Skolornas förmåga att möta nyanlända elevers behov och olika förutsättningar har utvecklats men ett fortsatt fokus på området fordras för att öka måluppfyllelsen inom gruppen nyanlända elever.

Skolkommissionen

Skolkommissionens slutbetänkande som offentliggjordes i slutet av april pekar ut en rad områden som avgörande för barns och elevers livsmöjligheter. I betänkandet syn-

liggörs också åtgärder och aktiviteter som är tänkta att leda till en positiv utveckling av den svenska skolan. Viktiga områden som lyfts fram är kunskapsresultat, undervisningens kvalitet och likvärdig utbildning. Exempel på insatser som ska leda till positiv utveckling är kompetensförsörjning, stärkt huvudmannaskap, aktivt skolval och minskad skelsegregation, god miljö för lärande och utveckling, kärnuppgifterna, undervisning och skolledning samt ökad nationell resursstyrning.

10. KÄNSLIGHETSANALYS

Antalet barn- och elever i för- och grundskolan samt kostnader för personal och lokaler har den främsta påverkan på vad kostnaden för utbildningen i Järfälla. Tabellen nedan beskriver vad det innebär kostnadsmässigt om dessa förutsättningar ändras med 1 procent;

Förändring	%	mnkr	Kommentar
Löner, ytterligare ökning med 1 procent	+ 1 %	8,7	I förutsättningarna ingår en ökning med +2,5 procent
Lokalkostnader	+ 1%	2,7	I rambudgeten ingår en ökning med +0,5 procent
Ökning med 187 barn och elever	+ 1%	14,3	Ökningen är jämt fördelad mellan grupperna
Ändrad nyttjandegrad i förskolan	+ 1%	6,5	Från 79 procent för 1-3 år och från 96 procent för 4-5 år
Ändrad nyttjandegrad i årskurs F-9	+ 1%	7,7	Från en genomsnittlig ökning på 98 procent
Förändring av statsbidrag	- 1%	0,5	Generella statsbidrag, tex maxtaxa och kvalitetssäkrande åtgärder

Tabellen visar att om lönenivån stiger med 1 procent kommer kostnaderna att öka med ytterligare 8,7 mnkr. Tabellen visar även att om barn- och elevantalet stiger med 1 procent till 18 925 ökar kostnaden med 14,3 mnkr.

11. AKTUELLA STYRDOKUMENT

11.1. Styrdokument fastställda av Kommunfullmäktige

Följande styrdokument, fastslagna av kommunfullmäktige, är aktuella för BUN:s ansvarsområden:

- Riktlinjer för hantering av arkiv i Järfälla kommun (KF 2016-11-07, § 163)
- E-strategi för Järfälla kommun (KF 2008-03-31, § 35)
- Järfälla kommuns konkurrenspolicy och Riktlinjer vid konkurrensförfarande (KF 2009-03-23, § 34)
- Upphandlingspolicy (KF 2011-10-03, § 122)
- Miljöplan för Järfälla kommun 2016-2024 (KF 2016-10-03, § 141)
- Riktlinjer och tillämpningsanvisningar för Järfälla kommuns måltidsverksamhet 2016-2020 (KF 2015-12-07, § 174)
- Kommunikationsstrategi för Järfälla kommun (KF 2015-11-02, § 149)

- Reviderat Attestreglemente (KF 2016-05-02, § 54)
- Personalpolicy 2016-2019 (KF 2016-06-07, § 93)
- Mål och riktlinjer för arbetet med säkerhet, beredskap och krishantering i Järfälla kommun (KF 2013-09-02, § 108)
- Riktlinjer för intern kontroll (KF 2013-11-04, § 129)
- Resepolicy för Järfälla kommun (KF 2013-11-04, § 139)
- Strategisk lokalförsörjningsplan 2014-2018 (KF 2014-02-03, § 6)
- Riktlinjer för nationella minoriteters rättigheter i Järfälla (KF 2014-03-31, § 30)

11.2. Styrdokument fastställda av barn- och ungdomsnämnden

Direkt under mål och budget fastställer nämnden flera långsiktiga planer som också fungerar som styrdokument för verksamheten.

- Systematiskt kvalitetsarbete för barn- och ungdomsförvaltningen (Dnr Bun 2016/71)
- Kapacitetsplan för lokaler inom barn- och ungdomsförvaltningen (Dnr Bun 2016/111)
- Långsiktig plan för personalförsörjning, reviderad 2015 (Dnr Bun 2015/283)
- Program för resultatförbättring (Dnr Bun 2016/157)
- Plan för FoU och internationalisering (Dnr Bun 2013/163)

12. TAXOR OCH AVGIFTER

Barn- och ungdomsnämnden beslutade 2009-04-29 §25 om en ny organisation och ersättningssystem till fritidsklubbar från och med år 2010. Kommunfullmäktige fastställde i Mål och Budget 2015 avgiften till 600 kronor per termin för år 2015.

Förvaltningen föreslår att avgiften för deltagande på fritidsklubben ligger kvar på samma nivå, det vill säga 600 kr per termin.

13. VOLYMER OCH PENG FÖR FÖRSKOLA, FRITIDSHEM OCH GRUNDSKOLA

13.1. Volymer

Utgångspunkten för budgeterade volymer 2018 är "Befolkningsstatistik" från Statistiska centralbyrån per mars 2017. Volymererna inom respektive verksamhetsområde är budgeterade enligt följande;

Volymer	2018
Förskola/pedagogisk omsorg 1-3 år	2 146
Förskola/pedagogisk omsorg 4-5 år	2 592
Fritidshem 6-9 år	3 885
Förskoleklass	975
Grundskola	9 017
Grundsärskola inklusive samundervisningsklass	123

13.2. Peng

I tabellen nedan redovisas barn- och elevpeng för olika kategorier. Värdena för 2018 är uppräknade med 0,5% från 2017 års nivå, i enlighet med ramuppräknningen för 2018.

Peng tkr/barn eller elev/år	2017	2018
<i>Förskola 1-5 år</i>		
1-3 år, 1-30 tim/v	92,8	93,2
1-3 år, 31-55 tim/v	115,9	116,5
4-5 år, 1-30 tim/v	72,6	73,0
4-5 år, 31-55 tim/v	92,5	93,0
<i>Pedagogisk omsorg 1-5 år</i>		
1-3 år, 1-30 tim/v	99,4	99,9
1-3 år, 31-55 tim/v	118,3	118,9
4-5 år, 1-30 tim/v	79,5	79,9
4-5 år, 31-55 tim/v	96,1	96,6
<i>Fritidshem 6-9 år</i>		
Full närvarotid	37,6	37,8
Reducerad närvarotid, barn till föräldralediga	21,4	21,5
<i>Utbildning</i>		
Förskoleklass	44,0	44,2
Årskurs 1-5	46,1	46,3
Årskurs 6-9	58,6	58,9
<i>Grundsärskola, egenregiverksamhet</i>		
Grundsärskola ämnen årskurs 1-5	184,1	185,1
Grundsärskola ämnen årskurs 6-9	203,0	204,1
Träningsårskola ämnesområden årskurs 1-5	316,2	317,9
Träningsårskola ämnesområden årskurs 6-9	341,5	343,3

13.2.1. Lokalpeng

Lokalpengen är beräknad utifrån den genomsnittliga kostnaden för för- och grundskolor i Järfälla kommuns egen regi. Ökningen mellan 2017 och 2018 förklaras av de till- och nybyggda lokaler som öppnar för förskole- och utbildningsverksamhet under 2017 och 2018.

De kommunala för- och grundskolorna i Järfälla får ersättning för faktisk lokalkostnad medan fristående för- och grundskolor i och utanför Järfälla samt kommunala för- och grundskolor lokaliserade utanför Järfälla kommer att få lokalpeng enligt tabellen nedan.

Lokalpeng för barn- och ungdomsnämndens verksamhetsområden

Lokalpeng tkr/barn eller elev/år	2017	2018
Förskola	17,4	21,3
Åk F-9 inkl. fritidshem och specialgrupper och grundsärskola	13,6	15,8

BILAGOR

Bilaga 1: Internkontrollplan 2018

Prioriterat mål/område	Beskrivning	Dokument	Kontrollmetod/ Uppföljning	Frekvens	Ansvar	Rapporteras till	Risk	Väsentlighet	Värde
Styrning									
Budgetuppföljning	Att säkerställa att resurserna används i relation till budget	Delårsrapport Årsbokslut	Månadsbokslut Delårsbokslut Årsbokslut	10 ggr/ år December	FC/Vch/AC /EC	Ekonomidirektör/BUN	4	3	12
Måluppföljning	Att säkerställa måluppfyllelsen	Systematiskt kvalitetsarbete Måluppfyllelse- och analysrapport Verksamhetsberättelse	Kvalitetsuppföljning Attitydundersökning Verksamhetsberättelse	April Augusti December	Vch/EC	BUN	4	3	12
Expansion och kapacitetsplanering	Att säkerställa att plats finns för alla barn och elever i för- och grundskolor	Kapacitetsplan	Månadsrapporter	Månad/år	FC	BUN	3	4	12

Prioriterat mål/område	Beskrivning	Dokument	Kontrollmetod/Uppföljning	Frekvens	Ansvar	Rapporteras till	Risk	Väsentlighet	Värde
Myndighetsutövning									
Placering av barn och elever	Att säkerställa att lagar och regler följs	Avgifter och regler Mottagande av nyanlända IKE	Avstämningsmöten	Månad	AC/EC	AC	2	3	6
Skolpliktsbevakning	Att säkerställa att lagar, system och rutiner följs	Rutiner		Varje månad	Vch/EC	Vch	2	3	6
Godkännande och tillsyn av fristående verksamheter	Att säkerställa att lagar, system och rutiner följs	Ansökan/ Tillsynsrapporter	Nämndrapport	Tillsyn: Årligen enligt plan	Vch	BUN	2	3	6
Barn i behov av särskilt stöd	Att säkerställa lagar, system och rutiner följs	Delegeringsbeslut	Intern uppföljning	Termin/år	Pedagogkonsult	Vch	3	3	9
Systematiskt arbetsmiljöarbete	Att främja god hälsa och förebygga orsaker till ohälsa på arbetsplatsen för både anställda, barn och elever.	Enheternas handlingsplaner Rutiner Sjukfrånvaro och arbets-skador	MBU Medarbetarsamtal Attitydunder-sökning Verksamhetsberättelse	Årligen	FC/Vch/EC	FC/Vch	3	4	12

Prioriterat mål/område	Beskrivning	Dokument	Kontrollmetod/ Uppföljning	Frekvens	Ansvar	Rapporteras till	Risk	Väsentlighet	Värde
Personal									
Personalförsörjning	Att säkerställa förmåga att tillgodose behovet av behörig personal på lång och kort sikt inkl. vikarieanskaffning	Personalförsörjningsplan Ramavtal vikarieanskaffning.	Revidering av personalförsörjningsplanen Statistik och uppföljning av Bemanningstjänst	Vart annat år Årligen	FC/Vch/EC	BUN	4	3	12
Stödprocesser och stödsystem									
Ekonomi	Att säkerställa att administrativa rutiner följs	Ekonomi-handbok Inköpspolicy	Vid samtliga bokslut Stickprov	10 ggr/år Återkommande	FC/AC	FC	3	2	6
Personal	Att säkerställa att administrativa rutiner finns och följs.	Nyanställning Löneadministration Frånvarorapportering Avslut		Varje månad	Alla med personalansvar		2	2	4
IT-system	Att säkerställa att IT-system stödjer de administrativa rutinerna.	Ex. Procapita BoU, Raindance, Vklass, Hypergene och Platina		Alltid	AC Systemansvariga	Förvaltningsledning	3	3	9

Risk- och väsentlighetsbedömningen bygger på sannolikheten för att en avvikelse inträffar samt påverkan på verksamheten om avvikelsen inträffar. Både riskbedömningen och väsentlighetsbedömningen görs på en skala 1-4, där 1 står för låg risk/liten väsentlighet. Sannolikhetsnivåer för fel/avvikelser bedöms enligt följande:

1 = Osannolik:	Risken för att fel/avvikelser ska uppstå är praktiskt taget obefintlig.
2 = Mindre sannolik:	Risken för att fel/avvikelser ska uppstå är mycket liten.
3 = Möjlig	Det finns risk för att fel/avvikelser kan uppstå.
4 = Sannolik	Det är mycket troligt att fel/avvikelser uppstår.

Väsentlighet bedöms enligt följande:

1 = Försumbar:	Är obetydlig för de olika intressenterna och kommunen
2 = Lindrig:	Uppfattas som liten av såväl intressenter som kommunen
3 = Kännbar:	Uppfattas som besvärande för intressenter och kommunen
4 = Allvarlig:	Är så stora att fel helt enkelt inte får inträffa.

I kolumnen risk/väsentlighet i förteckningen i bilaga 1 redovisas den samlade bedömningen som en kombination av två siffror.

Förkortningar:

AC = Administrativ chef

EC = Enhetschef

FC = Förvaltningschef

Vch= Verksamhetschef

Bilaga 2: Generella statsbidrag för 2018

I det generella statsbidraget till Järfälla kommun ingår det ett antal olika satsningar som är riktade till barn- och ungdomsnämndens ansvarsområde. Statsbidragen betalas ut centralt till Järfälla kommun och inte direkt till Barn- och ungdomsnämnden.

Beloppen anges i kr/invånare och i beräkningen av beloppen har det antagits att kommunen kommer att ha 79 000 invånare år 2018.

Statsbidrag	2018	
	kr/inv	totalt, mnkr
Ökad undervisningstid i matematik, åk 1–3	50	4,0
Utökad undervisningstid i matematik år 4–6	49	3,9
Allmän förskola 3-åringar	44	3,5
Läraryrkeslegitimation	26	2,1
Barnomsorgsavgift	22	1,7
Läsa-skriva-räkna-garanti	13	1,0
Införande av betyg från åk 6	12	0,9
Stärkt stöd och skydd för barn och unga	7	0,6
Nya skollagen	7	0,6
Nationella ämnesprov	6	0,5
Lovskola	6	0,5
Fler nationella prov	4	0,3
Modersmål finska och jiddisch	2	0,2
Nationella minoritetsspråk	1	0,1
Stärkta förutsättningar för elever med vissa funktionsnedsättningar (SOU 2011:30)	1	0,1
Rektorsutbildning	1	0,1
Betygsättning i moderna språk	1	0,1
<u>Nationella slutprov</u>	1	<u>0,1</u>
Summa		19,9

Bilaga 3: Fleråriga investeringsprojekt

Budget 2018-2022, för nya och pågående investeringar, tkr

Projekt (för projekt med både utgifter o inkomster ska dessa redovisas på separata rader)	Beviljad total budget	Ack utfall tom 2016	Budget 2017	Prognos 2017	Budget 2018	Plan 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022	Total prognos inkl plan	Prognosavvikelse mot beviljad budget	Färdigt år-mån	Beskrivning med syfte samt driftkonsekvenser	Driftkostn år 1
Fsk Jhus Jakobsberg	2 000									0	-2 000	2020	En förskola som hyrs in av JHAB	123
Fsk Barkarbystaden nr 3	66 700				5 000	61 700				66700	0	2019	Behövs enligt prognosen. Utgår från konceptförskolan	4105
Fsk Bby/Skälby nr 1	66 700				5 000	61 700				66700	0	2019	Behövs enligt prognosen. Utgår från konceptförskolan	4105
Fsk Jakobsberg nr 1	66 700				5 000	61 700				66700	0	2019	Behövs enligt prognosen. Utgår från konceptförskolan	4105
Fsk Barkarbystaden nr 4	70 000				8 750	35 000	26 250			70000	0	2020	Behövs enligt prognosen. Utgår från konceptförskolan	4308
Fsk Bby/Skälby nr 2	70 000				8 750	35 000	26 250			70000	0	2020	Behövs enligt prognosen. Utgår från konceptförskolan	4308
Fsk Jakobsberg nr 2	70 000				8 750	35 000	26 250			70000	0	2020	Behövs enligt prognosen. Utgår från konceptförskolan	4308
Fsk Barkarbystaden nr 3	73 000				1 825	7 300	36 500	27 375		73000	0	2021	Behövs enligt prognosen. Utgår från konceptförskolan	4493
Fsk Bby/Skälby nr 3	73 000				1 825	7 300	36 500	27 375		73000	0	2021	Behövs enligt prognosen. Utgår från konceptförskolan	4493
Fsk Bby/Skälby nr 4	77 000					2 000	7 700	38 500	28 800	77000	0	2022	Behövs enligt prognosen. Utgår från konceptförskolan	4739
Fsk Jakobsberg nr 3	77 000					2 000	7 700	38 500	28 800	77000	0	2022	Behövs enligt prognosen. Utgår från konceptförskolan	4739
Fsk Barkarbystaden nr 6	77 000					2 000	7 700	38 500	28 800	77000	0	2022	Behövs enligt prognosen. Utgår från konceptförskolan	4739
Fsk Barkarbystaden nr 7	77 000					2 000	7 700	38 500	28 800	77000	0	2022	Behövs enligt prognosen. Utgår från konceptförskolan	4739
Fsk Barkarbystaden nr 8	77 000					2 000	7 700	38 500	28 800	77000	0	2022	Behövs enligt prognosen. Utgår från konceptförskolan	4739
Fsk Bby/Skälby nr 5	77 000					2 000	7 700	38 500	28 800	77000	0	2022	Behövs enligt prognosen. Utgår från konceptförskolan	4739
Fsk Bby/Skälby nr 6	77 000					2 000	7 700	38 500	28 800	77000	0	2022	Behövs enligt prognosen. Utgår från konceptförskolan	4739
Fsk Jakobsberg nr 4	77 000					2 000	7 700	38 500	28 800	77000	0	2022	Behövs enligt prognosen. Utgår från konceptförskolan	4739
Fsk Källhäll/Stäket nr 1	77 000					2 000	7 700	38 500	28 800	77000	0	2022	Behövs enligt prognosen. Utgår från konceptförskolan	4739
Fsk Barkarbystaden nr 9	81 000					2 000	8 100	40 500	50600	50600	-30 400	2023	Behövs enligt prognosen. Utgår från konceptförskolan	4985
Fsk Barkarbystaden nr 10	81 000					2 000	8 100	40 500	50600	50600	-30 400	2023	Behövs enligt prognosen. Utgår från konceptförskolan	4985
Fsk Barkarbystaden nr 11	81 000					2 000	8 100	40 500	50600	50600	-30 400	2023	Behövs enligt prognosen. Utgår från konceptförskolan	4985
Fsk Bby/Skälby nr 7	81 000					2 000	8 100	40 500	50600	50600	-30 400	2023	Behövs enligt prognosen. Utgår från konceptförskolan	4985
Fsk Bby/Skälby nr 8	81 000					2 000	8 100	40 500	50600	50600	-30 400	2023	Behövs enligt prognosen. Utgår från konceptförskolan	4985
Fsk Jakobsberg nr 5	81 000					2 000	8 100	40 500	50600	50600	-30 400	2023	Behövs enligt prognosen. Utgår från konceptförskolan	4985
Fsk Barkarbystaden nr 12	81 000						2 000	8 100	10100	10100	-70 900	2024	Behövs enligt prognosen. Utgår från konceptförskolan	4985
Fsk Barkarbystaden nr 13	81 000						2 000	8 100	10100	10100	-70 900	2024	Behövs enligt prognosen. Utgår från konceptförskolan	4985
Fsk Bby/Skälby nr 9	81 000						2 000	8 100	10100	10100	-70 900	2024	Behövs enligt prognosen. Utgår från konceptförskolan	4985
Ny F-6 skola i Bby/Skälby	380 000				9 500	38 000	190 000	142 500		380000	0	2021	Behöves enligt prognosen en F-6 skola för 724 elever	23388
Ny F-9 skola i Bbystaden	475 600					12 000	47 500	237 800	178 300	475600	0	2022	Behöves enligt prognosen en F-9 skola för 903 elever	29272
Ny F-6 skola i Jakobsberg	286 000					7 000	28 600	143 000	107 400	286000	0	2022	Behöves enligt prognosen en F-6 skola för 543 elever	20187
Ny F-6 skola i Bby/Skälby	397 000							9 900	39 700	49600	-347 400	2024	Behöves enligt prognosen en F-6 skola för 724 elever	17603
Ny skola F-9 Bbystaden	500 000				15 000	250 000	235 000			500000	0	2020	Behöves enligt prognosen en F-9 skola för 1000 elever Innehåller även för- grundsr- och träningskola och förskola	30750
Attraktiva & moderna studiemiljöer			9 000		6 000	6 000				12000	12 000		Projektet är till för att skapa attraktivare skolor med bra arbetsmiljö för barn, elever och personal.	720
Attraktiva & moderna utemiljöer			9 000		9 000	9 000	9 000			27000	27 000		Projektet är till för att skapa attraktivare skolor med bra arbetsmiljö för barn, elever och personal.	518
Kapacitetshöjande åtgärder			4 000		3 000	3 000	3 000	3 000		12000	12 000		Skapa en högre kapacitet på en enhet genom mindre åtgärder.	240
Ventilationsförbättringar			8 000		6 000	4 000				10000	10 000		Projektet berör flera förskolor och skolor. Detta för att skolorna ska kunna behålla dagens kapacitet.	480
Sovaltaner			1 800		1 800					1800	1 800		2018: Teknikvägens fsk: 600 tkr. Kastanjens fsk 600 tkr. Allmoge fsk: 600 tkr.	109
Parkvägens fsk - BR Veidekke	55 000				54 000					54000	-1 000		Förskola i flerbostadshus för 105 barn	3 385
Vattmyra fsk - rivning och uppbyggnad	65 000		500		6 500	30 000	28 000			64500	-500		Förskolan är i dåligt skick och behöver rivras. Kapaciteten behövs och den ska byggas enligt nya koncept förskolan	3 919
Almarevägens fsk - nybyggnad	60 000				39 000					39000	-21 000		Göra en permanent förskola av Almarevägens förskola som är tillfällig.	3 693
Olovsunds skolan - tillbyggnad	168 000				13 000					13000	-155 000		Utökning med 150 elever	9 650
Fyrspannvägens fsk - nybyggnad	55 000		22 500		27 500					27500	-27 500		Nybyggnad av förskola	3 395
Söderdalen fsk - BR	55 000				2 000	53 000				55000	0		Innehåller även för- grundsr- och träningskola	3 385
Söderdalen fsk 2 nybyggnad	73 000				2 000	5 700	38 500	28 800		75000	2 000		Nybyggnad av förskola	4 616
										0	0			
										0	0			
Summa	4 549 700	0	55 800	0	239 200	740 400	812 650	1 020 850	851 900	3 665 000	-884 700			

Bilaga 4: Årligt återkommande eller enstaka investeringsprojekt Budget 2018-2022, för nya och pågående investeringar, tkr

Projekt (för projekt med både utgifter o inkomster ska dessa redovisas på separata rader)	Budget 2017	Prognos 2017	Budget 2018	Plan 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022-	Beskrivning med syfte samt driftkonsekvenser	Driftkostn år 1
Aspnäs fsk - ombyggnad av toalett			200					Utrymmet är extremt nergånget och toaletten saknar dörr. Barnen sitter bakom ett litet skyne i ett rum som kombineras med skötrum och målarrum.	11
Askungen fsk - sovaltan och uteförråd			1 000					De kortsiktiga effekterna är en hälsosammare miljö för våra barn och förhoppningsvis leder det till friskare barn som i sin tur möjliggör att våra föräldrar kan arbeta. Vi skulle också få ett godkännande av Miljö och hälsa vad gäller antal barn som vistas i de olika rummen på förskolan. Utveckla verksamheten med att koppla stationer inne med liknande stationer utomhus. När förskolan är stängd behöver materialet förvaras i ett uteförråd.	60
Berghems fsk - barnvagnsförvaring			350					Underlätta för att föräldrar ska kunna lämna vagnen på förskolan och förhoppningsvis inte ta bilen till förskolan	21
Nibble fsk - barnvagnsförvaring			350					Underlätta för att föräldrar ska kunna lämna vagnen på förskolan och förhoppningsvis inte ta bilen till förskolan	21
Högby fsk - sovaltan			700					De kortsiktiga effekterna är en hälsosammare miljö för våra barn och förhoppningsvis leder det till friskare barn som i sin tur möjliggör att våra föräldrar kan arbeta. Vi skulle också få ett godkännande av Miljö och hälsa vad gäller antal barn som vistas i de olika rummen på förskolan.	60
Gårds fsk - sovaltan			700					De kortsiktiga effekterna är en hälsosammare miljö för våra barn och förhoppningsvis leder det till friskare barn som i sin tur möjliggör att våra föräldrar kan arbeta. Vi skulle också få ett godkännande av Miljö och hälsa vad gäller antal barn som vistas i de olika rummen på förskolan.	60
Vittra fsk - barnvagnsförvaring			350					Underlätta för att föräldrar ska kunna lämna vagnen på förskolan och förhoppningsvis inte ta bilen till förskolan	21
Växthuset - två toaletter			350					Det saknas toaletter på övervåningen vilket gör att eleverna behöver gå ner en våning för att gå på toaletten	21
Duschrums projekt			9 000	9 000	6 000	6 000		Flera dusch- och omklädningsrum behöver rustas samt så känner sig elever otrygga och därför behöver integriteten ses över. Politisk ambition från barn- och ungdomsnämnden. Prioritering sker ihop med förvaltarna. Uppskattad kostnad är 1,5 mnkr två omklädnings- och duschrum.	495
Renovering av toaletter			3 000	3 000	3 000			Flera toaletter behöver renoveras. Politisk ambition efter att detta togs upp av elever under Barnharingen. En toalett kostar ca 100 tkr att renovera.	165
Fler toaletter			3 000	3 000	3 000			Flera skolor har fått nedslag av miljö & hälsa för att de har för få toaletter gentemot antalet elever som de har. Kostnär är en ny toalett är ca 300 tkr.	165
Sandvikskolan - avetablering av paviljong				1 500				De tillfälliga byggloven för paviljonger går ut och behöver avyttras och marken återställas.	75
Lundskolan - avetablering av paviljong				1 500				De tillfälliga byggloven för paviljonger går ut och behöver avyttras och marken återställas.	75
Fjällens fsk - avetablering av paviljong						1 500		De tillfälliga byggloven för paviljonger går ut och behöver avyttras och marken återställas.	75
Solens fsk - avetablering av paviljong						1 500		De tillfälliga byggloven för paviljonger går ut och behöver avyttras och marken återställas.	75
Kolarängskolan - köp av moduler						1 214		Permanenta moduler som har hyrts in med en köpoption	97
Iljansbodaskolan - köp av moduler					400			Permanenta moduler som har hyrts in med en köpoption	32
Uthyrningsbara lokaler			500					Buf och Kdf har fått uppdrag att ta fram lokaler som kan hyras ut till föreningar mfl. Lokaler behöver anpassas för att det ska fungera	40
Kolarängskolan - tillagningskök	1 000		6 100					Omställning från mottagnings- till tillagningskök. Kräver nytt fläktrum, nya ventkanaler och stekbord.	391
Björkebyaskolan - matsal	1 500		7 000					Matsalen behöver byggas ut med 70 platser för att eleverna ska kunna äta under Livsmedelsverkets rekommenderade tider	513
Fjällensskolan - Till- och ombyggnad av matsal			26 000					Fyra matsalar ska bli en pga av arbetsmiljön för kökspersonalen. Samt så behöver antalet platser utökas då alla elever idag inte kan äta i de fyra matsalarna.	1 568
Kvarnskolans - utbyggnad av matsal			2 000	8 000				Matsalen behöver byggas ut med platser för att eleverna ska kunna äta under Livsmedelsverkets rekommenderade tider när Kvarnskolans är fullbelagd med elever	603
Anpassning Fjällensskolan					5 000	5 000		År 2021 ska kommunen förändra skolorganisationen och då behöver Fjällensskolan anpassas.	603
Anpassning Källtorpskolan					2 500	5 000		År 2021 ska kommunen förändra skolorganisationen och då behöver Källtorpskolan anpassas.	453
Summa	2 500		60 600	26 000	19 900	20 214			

Bilaga 5. Plan för uppföljning och utvärdering 2018

Barn- och ungdomsförvaltningen

Framtida tillväxt Effektmål	Resultatmätt/Indikatorer	Källa	Uppdateras?	Ansvarig för rapportering	Ansvarig för analys
Förskolan i Järfälla byggs ut i den takt som möter behoven hos invånarna samtidigt som kvaliteten i verksamheten fortsätter utvecklas.	Andel av de som erbjudits plats som fått på önskat datum	KKiK	Prel. uppgifter i januari	Administrativ chef	Barn- och ungdomsdirektör/ Ledningsgrupp/ Enhetschef
	Andel barn som fått sitt 1:a handsval vid val av förskola	Pro Capita	augusti/december	Administrativ chef/Procapitahandläggare	
	Andel föräldrar som kan rekommendera sitt barns förskola	Attitydundersökning	Juni varje år	Verksamhetschef/utredare	
Skolan i Järfälla byggs ut i den takt som möter behoven hos invånarna samtidigt som kvaliteten i verksamheten fortsätter utvecklas. (Fritidshem)	Andel elever som kan rekommendera sitt fritidshem	Attitydundersökning	Juni varje år	Verksamhetschef/utredare	Barn- och ungdomsdirektör/ Ledningsgrupp/ Enhetschef
	Andel föräldrar som kan rekommendera sitt barns fritidshem	Attitydundersökning	Juni varje år	Verksamhetschef/utredare	
Skolan i Järfälla byggs ut i den takt som möter behoven hos invånarna samtidigt som kvaliteten i verksamheten fortsätter utvecklas.	Andel av de elever som fått sitt 1:a handsval vid val till förskoleklass	Pro Capita	augusti/december	Administrativ chef/Procapitahandläggare	Barn- och ungdomsdirektör/ Ledningsgrupp/ Enhetschef
	Andel elever som kan rekommendera sin skola	Attitydundersökning	Juni varje år	Verksamhetschef/utredare	
	Andel föräldrar som kan rekommendera sitt barns skola	Attitydundersökning	Juni varje år	Verksamhetschef/utredare	
Kommunens elever ska känna trygghet i sitt val av gymnasieutbildning	Enhetens (Professionens) egen bedömning av målområdet	Respektive skola	Juni varje år	Verksamhetschef/Rektor	Barn- och ungdomsdirektör/ Ledningsgrupp/ Enhetschef
	Andelen elever i årskurs 9 som uppger att studie- och yrkesvägledningen varit ett stöd i valet av gymnasieutbildning	Respektive skola	Juni varje år	Verksamhetschef/Rektor	

Kvalitativ välfärd Effektmål	Resultatmått/Indikatorer	Källa	Uppdateras?	Ansvarig för rapportering	Ansvarig för analys
Varje barn i förskolan ska utifrån sina förutsättningar utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål <i>avseende</i> , kunskaper, normer och värden	Professionens egen bedömning av målområdet	Respektive förskola	Juni/Aug Dec/Jan	Verksamhetschef/Förskolechef	Barn- och ungdomsdirektör/ Ledningsgrupp/ Enhetschef
	Andel föräldrar som anser att barnen stimuleras och får uppgifter och utmaningar som leder till utveckling och lärande	Attitydundersökning	Juni varje år	Verksamhetschef/Förskolechef	
Varje elev i fritidshemmet ska utifrån sina förutsättningar utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål <i>avseende</i> , kunskaper, normer och värden	Professionens egen bedömning av målområdet	Respektive skola	Juni/Aug Dec/Jan	Verksamhetschef/Rektor	Barn- och ungdomsdirektör/ Ledningsgrupp
	Andel föräldrar som anser att barnen stimuleras och får uppgifter och utmaningar som leder till utveckling och lärande	Attitydundersökning	Juni varje år	Verksamhetschef/utredare	
Varje elev i skolan ska utifrån sina förutsättningar utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål <i>avseende</i> , kunskaper, normer och värden	Professionens egen bedömning av målområdet	Respektive skola	Juni/Aug Dec/Jan	Verksamhetschef/Rektor	Barn- och ungdomsdirektör/ Ledningsgrupp/ Enhetschef
	Andel elever som vet vad de ska kunna för att nå kunskapskraven i alla ämnen	Attitydundersökning	Juni varje år	Verksamhetschef/utredare	
	Lärarna på min skola hjälper mig i skolarbetet om jag behöver det	Attitydundersökning	Juni varje år	Verksamhetschef/utredare	
	Mina lärare förväntar sig att jag ska nå kunskapskraven i alla ämnen	Attitydundersökning	Juni varje år	Verksamhetschef/utredare	
	Elevers syn på skolan och undervisningen	KKiK	Prel. uppgift i januari	Verksamhetschef/utredare	
	Andel elever i åk 9 som når kunskapskraven i alla ämnen	Siris, Skolverket	September	Verksamhetschef/utredare	

Elever i Järfälla kommuns skolor ska i stigande grad uppnå behörighet till gymnasieskolans nationella program	Meritvärdet i årskurs 9	Siris, Skolverket	September	Verksamhetschef/utredare	Barn- och ungdomsdirektör/ Ledningsgrupp/ Enhetschef
	Andelen elever i Järfälla kommuns skolor som är behöriga till gymnasieskolans nationella program	Siris, Skolverket	September	Verksamhetschef/utredare	

Miljö och klimat Effektmål	Resultatmått/Indikatorer	Källa	Uppdateras?	Ansvarig för rapportering	Ansvarig för analys
Inne- och utemiljön i kommunens förskolor är fria från gifter och verksamheten är miljö- och klimatanpassad.	Professionens egen bedömning av målområdet	Respektive förskola	Juni/Aug Dec/Jan	Verksamhetschef/Förskolechef	Barn- och ungdomsdirektör/ Ledningsgrupp/ Enhetschef
Förskolans personal har kunskap om miljö och hållbar utveckling	Professionens egen bedömning av målområdet	Respektive förskola	Juni/Aug Dec/Jan	Verksamhetschef/Förskolechef	Barn- och ungdomsdirektör/ Ledningsgrupp/ Enhetschef
	Andel föräldrar upplever att barnen lär sig om miljö i förskola	Attitydundersökning	Juni varje år	Verksamhetschef/utredare	
Inne- och utemiljön i kommunens fritidshem är fria från gifter och verksamheten är miljö- och klimatanpassad.	Professionens egen bedömning av målområdet	Respektive skola	Juni/Aug Dec/Jan	Verksamhetschef/Rektor	Barn- och ungdomsdirektör/ Ledningsgrupp/ Enhetschef
Fritidshemmets personal har kunskap om miljö och hållbar utveckling	Professionens egen bedömning av målområdet	Respektive skola	Juni/Aug Dec/Jan	Verksamhetschef/Rektor	Barn- och ungdomsdirektör/ Ledningsgrupp/ Enhetschef
	Andelen elever som upplever att de lär sig om miljö på fritidshemmet	Respektive skola	Juni/Aug Dec/Jan	Verksamhetschef/Rektor	
	Andel föräldrar som upplever att barnen lär sig om miljö på fritidshemmet	Respektive skola	Juni/Aug Dec/Jan	Verksamhetschef/Rektor	
Inne- och utemiljön i kom-	Professionens egen bedöm-	Respektive skola	Juni/Aug	Verksamhetschef/Rektor	Barn- och ung-

munens skolor är fria från gifter och verksamheten är miljö- och klimatanpassad.	ning av målområdet		Dec/Jan		domsdirektör/ Ledningsgrupp/ Enhetschef
Skolans personal har kunskap om miljö och hållbar utveckling	Enhetens (Professionens) egen bedömning av målområdet	Respektive skola	Juni/Aug Dec/Jan	Verksamhetschef/Rektor	Barn- och ungdomsdirektör/ Ledningsgrupp/ Enhetschef
	Andel föräldrar som upplever att barnen lär sig om miljö i skolan	Attitydundersökning	Juni varje år	Verksamhetschef/utredare	
	Andel elever som upplever att de lär sig om miljö i skolan	Attitydundersökning	Juni varje år	Verksamhetschef/utredare	

Demokrati, öppenhet och trygghet Effekt mål	Resultatmätt/Indikatorer	Källa	Uppdateras?	Ansvarig för rapportering	Ansvarig för analys
Varje barn ska känna trygghet, att de blir sedda och respekterade av andra barn och vuxna och att de är en del av den sociala gemenskapen i förskolan	Professionens egen bedömning av målområdet	Respektive förskola	Juni/Aug Dec/Jan	Verksamhetschef/Förskolechef	Barn- och ungdomsdirektör/ Ledningsgrupp/ Enhetschef
	Andel föräldrar som anser att barnen känner trygga i förskolan	Attitydundersökning	Juni varje år	Verksamhetschef/utredare	
	Andel föräldrar som upplever att personalen bemöter sitt barns behov och önskemål med respekt	Attitydundersökning	Juni varje år	Verksamhetschef/utredare	
Inget barn i Järfällas förskolor ska utsättas för kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering	Enhetens (Professionens) egen bedömning av målområdet	Respektive förskola	Juni/Aug Dec/Jan	Verksamhetschef/Förskolechef	Barn- och ungdomsdirektör/ Ledningsgrupp/ Enhetschef
	Andel föräldrar som anser att personalen aktivt motverkar att något barn behandlas illa	Attitydundersökning	Juni varje år	Verksamhetschef/utredare	
Varje barn i kommunens förskolor ska känna delaktighet i och ha inflytande över beslut som rör dem	Professionens egen bedömning av hur samarbetet/inflytandet mellan förskola och hem fungerar	Respektive förskola	Juni/Aug Dec/Jan	Verksamhetschef/Förskolechef	Barn- och ungdomsdirektör/ Ledningsgrupp/ Enhetschef

själva och den verksamhet de finns i	Andel föräldrar som är nöjda med det inflytande de har i verksamheten	Attitydundersökning	Juni varje år	Verksamhetschef/utredare	
	Andel föräldrar som anser att deras barns tankar och idéer tas tillvara	Attitydundersökning	Juni varje år	Verksamhetschef/utredare	
Varje elev ska känna trygghet, att de blir sedda och respekterade av andra barn och vuxna och att de är en del av den sociala gemenskapen (fritidshem)	Professionens egen bedömning av målområdet	Respektive skola	Juni/Aug Dec/Jan	Verksamhetschef/Rektor	Barn- och ungdomsdirektör/ Ledningsgrupp/ Enhetschef
	Andel elever som känner sig trygga i fritidshemmet	Attitydundersökning	Juni varje år	Verksamhetschef/utredare	
	Andel föräldrar som anser att barnen känner sig trygga i fritidshemmet	Attitydundersökning	Juni varje år	Verksamhetschef/utredare	
	Andel föräldrar som upplever att personalen bemöter sitt barns behov och önskemål med respekt	Attitydundersökning	Juni varje år	Verksamhetschef/utredare	
Ingen elev i Järfällas fritidshem ska utsättas för kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering	Enhetens (Professionens) egen bedömning av målområdet	Respektive skola	Juni/Aug Dec/Jan	Verksamhetschef/Rektor	Barn- och ungdomsdirektör/ Ledningsgrupp/ Enhetschef
	Andel föräldrar som anser att personalen aktivt motverkar att något barn behandlas illa	Attitydundersökning	Juni varje år	Verksamhetschef/utredare	
Varje elev i kommunens fritidshem ska känna delaktighet i och ha inflytande över beslut som rör dem själva och den verksamhet de finns i	Professionens egen bedömning av hur samarbetet/inflytandet mellan skola och hem fungerar	Respektive skola	Juni/Aug Dec/Jan	Verksamhetschef/Rektor	Barn- och ungdomsdirektör/ Ledningsgrupp/ Enhetschef
	Andel föräldrar som anser att deras barns tankar och idéer tas tillvara	Attitydundersökning	Juni varje år	Verksamhetschef/utredare	
	Andel elever som upplever att de får vara med och påverka vad de gör på fritidshemmet	Attitydundersökning	Juni varje år	Verksamhetschef/utredare	
Varje elev ska känna trygghet, att de blir sedda	Professionens egen bedömning av målområdet	Respektive skola	Juni/Aug Dec/Jan	Verksamhetschef/Rektor	Barn- och ungdomsdirektör/

och respekterade av andra barn och vuxna och att de är en del av den sociala gemenskapen (skolan)	Andelen elever som känner sig trygga i skolan	Attitydundersökning	Juni varje år	Verksamhetschef/utredare	Ledningsgrupp/ Enhetschef
	Andel föräldrar som anser att barnen känner sig trygga i skolan	Attitydundersökning	Juni varje år	Verksamhetschef/utredare	
	Andel föräldrar som anser att personalen bemöter barnen på ett bra sätt	Attitydundersökning	Juni varje år	Verksamhetschef/utredare	
	Andel elever som upplever att de blir bra bemötta av vuxna på skolan	Attitydundersökning	Juni varje år	Verksamhetschef/utredare	
	Andel elever som upplever att de blir bra bemötta av andra elever på skolan	Attitydundersökning	Juni varje år	Verksamhetschef/utredare	
Ingen elev i Järfällas skolor ska utsättas för kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering	Professionens egen bedömning av målområdet	Respektive skola	Juni/Aug Dec/Jan	Verksamhetschef/Rektor	Barn- och ungdomsdirektör/ Ledningsgrupp/ Enhetschef
	Andel föräldrar som anser att personalen aktivt motverkar att något barn behandlas illa	Attitydundersökning	Juni varje år	Verksamhetschef/utredare	
Varje elev i kommunens skolor ska känna delaktighet i och ha inflytande över beslut som rör dem själva och den verksamhet de finns i	Professionens egen bedömning av hur samarbetet/inflytandet mellan skola och hem fungerar	Respektive skola	Juni/Aug Dec/Jan	Verksamhetschef/Rektor	Barn- och ungdomsdirektör/ Ledningsgrupp/ Enhetschef
	Andel elever som upplever att de deltar i planeringen för sin egen kunskapsutveckling och lärande				
	Andel elever som upplever att de kan välja mellan olika sätt att arbeta	Attitydundersökning	Juni varje år	Verksamhetschef/utredare	
	Andel föräldrar som är nöjda med det inflytande de har i verksamheten	Attitydundersökning	Juni varje år	Verksamhetschef/utredare	

SAMLAD BESKRIVNING AV MÅL OCH UPPFÖLJNING 2018

Framtida tillväxt Effektmål	Resultatmätt/Indikatorer	Källa	Uppdateras?	Ansvarig för rapportering	Ansvarig för analys
Förskolan, fritidshem och skolor i Järfälla byggs ut i den takt som möter behoven hos invånarna samtidigt som kvaliteten i verksamheten fortsätter utvecklas.	Andel av de som erbjudits plats som fått på önskat datum	KKiK	Prel. uppgifter i januari	Administrativ chef	Barn- och ungdomsdirektör/ Ledningsgrupp/ Enhetschef
	Andel barn/elever som fått sitt 1:a handsval vid val av förskola respektive val till förskoleklass	Pro Capita		Administrativ chef/Procapitahandläggare	
	Andel föräldrar som kan rekommendera sitt barns förskola/fritidshem/skola	Attitydundersökning	Juni varje år	Verksamhetschef/utredare	
	Andelen elever som kan rekommendera sitt/sin fritidshem/skola	Attitydundersökning	Juni varje år	Verksamhetschef/utredare	
Kommunens elever ska känna trygghet i sitt val av gymnasieutbildning	Professionens egen bedömning av målområdet	Respektive skola	Juni varje år	Verksamhetschef/Rektor	Barn- och ungdomsdirektör/ Ledningsgrupp/ Enhetschef
	Andelen elever i årskurs 9 som uppger att studie- och yrkesvägledningen varit ett stöd i valet av gymnasieutbildning	Respektive skola	Juni varje år	Verksamhetschef/Rektor	
Kvalitativ välfärd Effektmål	Resultatmätt/Indikatorer	Källa	Uppdateras?	Ansvarig för rapportering	Ansvarig för analys
Varje barn i förskolan, fritidshem och skola ska utifrån sina förutsättningar utvecklas så långt som möjligt enligt utbildning-	Professionens egen bedömning av målområdet	Respektive förskola/skola	Juni/Aug Dec/Jan	Verksamhetschef/ Förskolechef/ Rektor	Barn- och ungdomsdirektör/ Ledningsgrupp/ Enhetschef
	Andel föräldrar som anser att barnen stimuleras och får uppgifter	Attitydundersökning	Juni varje år	Verksamhetschef/ Förskolechef/	

ens mål <i>avseende</i> , kunskaper, normer och värden	och utmaningar som leder till utveckling och lärande i förskolan/fritidshemmet/skolan			Rektor	
	Andel elever som vet vad de ska kunna för att nå målen (kunskapskraven) i de olika ämnena (skola)	Attitydundersökning	Juni varje år	Verksamhetschef/utredare	
	Lärarna på min skola hjälper mig i skolarbetet om jag behöver det (skola)	Attitydundersökning	Juni varje år	Verksamhetschef/utredare	
	Mina lärare förväntar sig att jag ska nå kunskapskraven i alla ämnen (skola)	Attitydundersökning	Juni varje år	Verksamhetschef/utredare	
	Elevers syn på skolan och undervisningen (skola)	KKiK	Prel. uppgift i januari	Verksamhetschef/utredare	
	Andel elever som når kunskapskraven i alla ämnen (skola)	Siris, Skolverket	September	Verksamhetschef/utredare	
Elever i Järfälla kommuns skolor ska i stigande grad uppnå behörighet till gymnasieskolans nationella program	Meritvärdet i årskurs 9	Siris, Skolverket	September	Verksamhetschef/utredare	Barn- och ungdomsdirektör/ Ledningsgrupp/ Enhetschef
	Andelen elever i Järfälla kommuns skolor som är behöriga till gymnasieskolans nationella program	Siris, Skolverket	September	Verksamhetschef/utredare	

Miljö och klimat Effektmål	Resultatmått/Indikatorer	Källa	Uppdateras?	Ansvarig för rapportering	Ansvarig för analys
Inne- och utemiljön i kommunens förskolor, fritidshem och skolor är fria från gifter och verksamheten är miljö- och klimatanpassad.	Professionens egen bedömning av målområdet	Respektive förskola/skola	Juni/Aug Dec/Jan	Verksamhet/ Förskolechef/ Rektor	Barn- och ungdomsdirektör/ Ledningsgrupp/ Enhetschef
Förskolornas, fritids-	Professionens egen bedömning av	Respektive för-	Juni/Aug	Verksamhetschef/	Barn- och ung-

hemmens och skolornas personal har kunskap om miljö och hållbar utveckling	målområdet	skola/skola	Dec/Jan	Förskolechef/ Rektor	domsdirektör/ Ledningsgrupp/ Enhetschef
	Andel elever som upplever att de lär sig om miljö i skolan	Attitydundersökning	Juni varje år	Verksamhetschef/utredare	

Demokrati, öppenhet och trygghet Effektmål	Resultatmått/Indikatorer	Källa	Uppdateras?	Ansvarig för rapportering	Ansvarig för analys
Varje barn/elev ska känna trygghet, att de blir sedda och respekterade av andra barn och vuxna och att de är en del av den sociala gemenskapen i förskolan/fritidshemmet/skolan	Professionens egen bedömning av målområdet	Respektive förskola/skola	Juni/Aug Dec/Jan	Verksamhetschef/ Förskolechef/ Rektor	Barn- och ungdomsdirektör/ Ledningsgrupp/ Enhetschef
	Andel föräldrar som anser att barnen känner sig trygga i förskolan/fritidshemmet/skolan	Attitydundersökning	Juni varje år	Verksamhetschef/utredare	
	Andelen elever som känner sig trygga i fritidshemmet/skolan	Attitydundersökning	Juni varje år	Verksamhetschef/utredare	
	Andel föräldrar som upplever att förskolans/fritidshemmet/skolans personal bemöter sitt barns behov och önskemål med respekt	Attitydundersökning	Juni varje år	Verksamhetschef/utredare	
	Andel föräldrar som anser att personalen bemöter barnen på ett bra sätt (skola)	Attitydundersökning	Juni varje år	Verksamhetschef/utredare	
	Andel elever som upplever att de blir bra bemötta av vuxna på skolan	Attitydundersökning	Juni varje år	Verksamhetschef/utredare	
	Andel elever som upplever att de blir bra bemötta av andra elever på skolan	Attitydundersökning	Juni varje år	Verksamhetschef/utredare	
	Inget/ingen barn/elev i Järfällas förskolor/fritidshem/skolor ska	Professionens egen bedömning av målområdet	Respektive förskola/skola	Juni/Aug Dec/Jan	

utsättas för kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering	Andel föräldrar som anser att personalen aktivt motverkar att något barn behandlas illa	Attitydundersökning	Juni varje år	Verksamhetschef/utredare	Enhetschef
Varje barn/elev i kommunens förskolor/fritidshem/skolor ska känna delaktighet i och ha inflytande över beslut som rör dem själva och den verksamhet de finns i	Professionens egen bedömning av hur samarbetet/inflytandet mellan skola och hem fungerar	Respektive förskola/skola	Juni/Aug Dec/Jan	Verksamhetschef/Rektor	Barn- och ungdomsdirektör/ Ledningsgrupp/ Enhetschef
	Andel föräldrar som är nöjda med det inflytande de har i verksamheten (Förskola/fritidshem/skola)	Attitydundersökning	Juni varje år	Verksamhetschef/utredare	
	Andel föräldrar som anser att deras barns tankar och idéer tas tillvara (Förskola/fritidshem/skola)	Attitydundersökning	Juni varje år	Verksamhetschef/utredare	
	Andel elever som upplever att de deltar i planeringen för sin egen kunskapsutveckling och lärande (Förskola/fritidshem/skola)	Attitydundersökning	Juni varje år	Verksamhetschef/utredare	
	Andel elever som upplever att de kan välja mellan olika sätt att arbeta (Förskola/fritidshem/skola)	Attitydundersökning	Juni varje år	Verksamhetschef/utredare	